

Koronapandemian vaikutukset Suomen MM-rallin yhdistyskumppaneihin 2020

Alexi Lampi

Opinnäytetyö
Toukokuu 2021
Liiketalouden ala
Tradenomi (AMK)
Urheiluliiketoiminta

jamk.fi

Jyväskylän ammattikorkeakoulu
JAMK University of Applied Sciences

Tekijä(t) Lampi, Aleksi	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK	Päivämäärä Toukokuu 2020
	Sivumäärä 57	Julkaisun kieli Suomi
		Verkojulkaisulupa myönnetty: x
Työn nimi Koronapandemian vaikutukset Suomen MM-rallin yhdistyskumppaneihin 2020 Mahdollinen alanimi		
Tutkinto-ohjelma Liiketalouden tutkinto-ohjelma		
Työn ohjaaja(t) Laitila, Osmo		
Toimeksiantaja(t) AKK Sports Oy		
Tiivistelmä <p>Tutkimusaihe syntyi toimeksiantajan markkinointiyhtiö AKK Sports Oy:n tarpeesta tutkia koronapandemian aiheuttaman Suomen MM-rallin siirtymisen vaikutuksia sen yhdistyskumppaneihin. Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää siirtymisen vaikutuksia yleishyödyllisten yhdistysten talouteen, varainhankintaan sekä motivaatioon olla rakentamassa tapahtumaa myös tulevaisuudessa.</p> <p>Opinnäytetyö toteutettiin kvantitatiivisena tutkimuksena ja tutkimusaineisto kerättiin sähköisen kyselylomakkeen avulla tammikuussa 2021 kahden viikon mittaisella ajanjaksolla. Kyselylomake laadittiin hyödyntäen Webropol-ohjelmaa. Kysely lähetettiin 69 yleishyödylliselle yhdistykselle, jotka olivat rakentamassa Neste Rallia vuonna 2019 joko suoraan toimien AKK Sports Oy:n lukuun tai toisen yhdistyksen alihankkijana. Tutkimuskyselyä pyrittiin jatkamaan mahdollisille alihankkijayhdistyksille lumipallo-otannan avulla. Tutkimuskyselyyn saatiin yhteensä 31 vastausta. Tutkimustuloksien analysoimisessa hyödynnettiin Webropol-ohjelmaa sekä Microsoft Exceliä. Tutkimusten kuvaamisessa käytettiin suoria jakaumia ja ristiintaulukointia. Tulosten luotettavuutta varmistettiin Khiin neliö-testin avulla.</p> <p>Tutkimuksen tuloksista kävi ilmi, että tapahtuman siirtyminen on aiheuttanut taloudellisia menetyksiä yhdistyksille, joskin hyvin vaihtelevasti. Yhdistykset kokevat Suomen MM-rallista saatavat taloudelliset tuotot merkittävänä, mutta eivät niinkään elintärkeinä. Vain noin yksi kolmasosa oli onnistunut paikkaamaan Siirtymisen aiheuttamat taloudelliset menetykset. Siirtymisellä ei ollut vaikutuksia motivaatioon, mutta halukkuus olla rakentamassa tapahtumaa tulevaisuudessa on korkealla. Johtopäätöksenä voidaan todeta, että tapahtuman Siirtymisellä on negatiivisia vaikutuksia yhdistysten talouteen. Vaikka nämä taloudelliset menetykset olisi saatu korvattua jollain muulla menetelmällä, on yhdistyksillä vahvaa halukkuutta olla rakentamassa tapahtuma myös tulevaisuudessa.</p>		
Avainsanat (asiasanat) Covid-19, urheilu, megatapahtuma, yleishyödyllinen yhdistys, kvantitatiivinen tutkimus, Suomen MM-ralli, Jyväskylä, vapaaehtoistyö, kyselytutkimus		
Muut tiedot (Salassa pidettävät liitteet) Työn sivumäärä kattaa 10 sivua liitteitä.		

Author(s) Aleksi Lampi	Type of publication Bachelor's thesis	Date May 2020 Language of publication: Finnish
	Number of pages 57	Permission for web publication: x
Title of publication Corona pandemic effects to non-profit organization partners of Rally Finland 2020 Possible subtitle		
Degree programme Business administration		
Supervisor(s) Laitila, Osmo		
Assigned by AKK Sports Oy		
Abstract <p>The research topic was generated from the need for marketing company AKK Sports Oy to examine the impact of the cancellation of Neste Rally Finland in its Non-profit organization partners. The aim of the thesis was to find out the effects of cancellation in non-profit organizations economy, fundraising and motivation for volunteering in the future.</p> <p>The thesis was implemented as a quantitative study and the research material was collected through an electronic questionnaire in January 2021 with a two-week period of time. The questionnaire was examined by using the Webropol program. The survey was sent to 69 non-profit organizations that were volunteering in Neste Rally Finland in 2019. The research survey was sought to continue with potential subcontractor organizations with snowball assistance. A total of 31 responses were obtained. In analyzing research results the Webropol program and Microsoft Excel were used. Distributions and cross tabulations were used to describe the results. The reliability of the results was confirmed by the chi square distribution.</p> <p>The results of the study showed that the cancellation of the event has caused the economic loss to the associations, though very varied. Organization's experience financial income from Finnish World Championships significant, but not so much vital. Only about one third had succeeded in meeting the inventory of the cancellation of cancellation. Cancellation had no impact on motivation, but the willingness to be building an event in the future is high. As a conclusion, it can be concluded that the cancellation of the event has negative impacts on the economy of associations. Although these financial losses might have been replaced by some other ways, it is a strong willingness to build a strong willingness to build an event as well as in the future.</p>		
Keywords/tags (subjects) Covid-19, sports, mega event, mega sport event, non-profit organization, quantitative research, Rally Finland, Jyväskylä, volunteering, survey		
Miscellaneous (Confidential information) The thesis contains ten pages of appendices.		

Sisältö

1	Johdanto	3
1.1	Koronapandemian eteneminen vuonna 2020 ja AKK Sports Oy:n päätökset tapahtuman järjestämisestä	4
1.2	Toimeksiantaja	6
2	Yleishyödyllinen yhdistys ja sen varainhankinta	7
2.1	Yleishyödyllinen yhdistys.....	7
2.2	Yleishyödyllisen yhdistyksen varainhankinta	9
2.3	Vapaaehtoistyö Suomessa sekä maailmalla.....	13
2.4	Vapaaehtoisten johtaminen yleisötapahtumassa.....	14
3	Covid-19 ja sen vaikutukset urheilun toimialaan	14
3.1	Urheilun megatapahtuma	14
3.2	Covid-19.....	15
3.3	Covid-19 vaikutukset urheiluun sekä urheilun megatapahtumiin.....	15
3.4	Tutkittu Suomen MM-rallin vaikutus Keski-Suomen talousalueeseen sekä yhdistyksiin	18
4	Kvantitatiivisen tutkimuksen toteutus	19
4.1	Tutkimusongelma	20
4.2	Perusjoukko ja otoskoko	21
4.3	Aineistonkeruumenetelmät	22
4.4	Aineiston analyysimenetelmät.....	25
4.5	Validiteetti ja reliabiliteetti	27
5	Tulokset	28
6	Pohdinta.....	38
	Lähteet	44
	Liitteet.....	48
	Liite 1. Opinnäytetyökysely.....	48

Kuviot

Kuvio 1. Elinkeinotoiminnan tunnusmerkkejä.....	8
Kuvio 2. Covid-19 ja sen erinäiset vaikutukset urheilun megatapahtumiin.....	16
Kuvio 3. Urheilutoimialan rakennepyramidi.....	17
Kuvio 4. Yhdistysten Jäsenmäärä.....	29
Kuvio 5. Yhdistysten vuosibudjetti	30
Kuvio 6. Yhdistysten tärkeimmät varainhankintamenetelmät.....	31
Kuvio 7. Kuinka suuren prosenttiosuuden yhdistyksen vuosibudjetista Suomen MM-rallissa 2019 suoritettu talkootyö kattoi?	31
Kuvio 8. Kuinka Suuren prosenttiosuuden yhdistyksen varainhankinnasta Suomen MM-rallissa 2019 suoritettu talkootyö kattoi?	32
Kuvio 9. Taloudellisen menetyksen korvaaminen muilla varainhankintamenetelmillä.....	33
Kuvio 10. Tapahtuman merkittävyys yhdistysten taloudelle	34
Kuvio 11. Tapahtuman elintärkeys yhdistyksen taloudelle.....	34
Kuvio 12. Varainhankinnan tehokkuus	35
Kuvio 13. Tapahtuman merkitys yleisesti vapaaehtoisyhdistyksille.....	40

Taulukot

Taulukko 1. Ristiintaulukointi liittyen yhdistysten tulonmenetyksiin ja niiden vaikutuksesta yhdistysten talouteen	36
Taulukko 2. Khiin neliö-testi	36
Taulukko 3. Taloudellisen tuoton saamisen merkitys yhdistyksille.....	37
Taulukko 4. Yhdistysten motivaation muutos	38
Taulukko 5. Yhdistysten halu olla mukana vuoden 2021 tapahtuman rakentamisessa	38

1 Johdanto

Urheilun kansainväliset suur tapahtumat ovat muuttuneet megatapahtumiksi, jotka herättävät kiinnostusta ympäri maailman. Globalisaation ja teknologisen kehityksen myötä kansainväliset kilpailut ovat lisänneet urheilutapahtumien kiinnostavuutta ja näin ollen suurien urheilutapahtumien kyljessä on paljon oheisohjelmaa tapahtumasta maksavalle yleisölle. Tämän aiheuttama katsojamäärien kasvu on aiheuttanut työntekijöiden määrän kasvun, jotta tapahtuma saadaan järjestettyä turvallisesti sekä sujuvasti.

Kasvamisen myötä tapahtumien kaupallisuus on lisääntynyt merkittävästi. Vaikka taloudelliset panokset tapahtuman ympärillä sekä globaalin median tuoma julkisuusarvo kasvattavat tapahtuman liikevaihtoa ja ammattimaisuutta, ei urheilu suur tapahtumia pystytä järjestämään ilman mittavaa vapaaehtoisten työpanosta.

Idea opinnäytetyön tutkimusasetelmasta kasvoi työharjoittelun aikana kesällä 2020. Harjun erikoiskoekoordinaattorina pystyin huomaamaan, mikä vaikutus tapahtuman tuottamiseen on vapaaehtoisten työvoimalla. Kesän aikana koettu Neste rallin siirtyminen vuoteen 2021 herätti mielenkiintoa tutkia sen vaikutuksia ympärillä oleviin sidosryhmiin. Yleishyödyllisten yhdistysten kontaktointi ja talkootyöläisten kiinnittäminen tapahtuman rakentamiseen oli osana työnkuvaa, joka herätti mielenkiinnon tutkia vaikutuksia kyseiseen sidosryhmään.

Aikaisemmissa tutkimuksissa oli tiedossa Neste rallin taloudellinen vaikutus Keski-Suomen talousalueeseen. Tämän tutkimuksen yhteydessä oli jo tietoa siitä, että tapahtumalla on merkittävä vaikutus yhdistysten budjettiin. Nyt kun tapahtuma jouduttiin siirtämään, oli otollinen aika selvittää, miten näiden tulojen menetys on vaikuttanut yhdistysten talouteen. Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, kuinka suuri osa yleishyödyllisen yhdistyksen tuloista jäi saamatta Neste Rallin siirtymisen vuoksi, miten se on vaikuttanut yhdistyksen toimintaan sekä talouteen, onko yhdistys löytänyt koronakriisin aikana korvaavia varainhankintamenetelmiä tai tapahtumia, joissa harjoittaa talkootyötä. Tutkimus pyrkii myös selvittämään sen, miten siirtyminen

vuoteen 2021 ja sen mahdolliset taloudelliset haitat ovat vaikuttaneet yleishyödyllisten yhdistysten motivaatioon olla mukana rakentamassa tapahtumaa tulevaisuudessa. Opinnäytetyössä avataan yhdistyksen varainhankintaa ja sen menetelmiä, Covid-19-tautia ja sen aiheuttaman pandemian vaikutuksia urheilutoimialaan sekä kvantitatiivista tutkimusmenetelmää.

1.1 Koronapandemian eteneminen vuonna 2020 ja AKK Sports Oy:n päätökset tapahtuman järjestämisestä

Covid-19 virus, sen leviäminen pandemiaksi ja sen torjumiseksi säädetyt rajoitukset ovat muodostaneet globaalin kriisitilan, joka on muovannut maailmantilannetta ennennäkemättömästi. Kriisi käynnistyi alkuvuodesta 2020, kun koronavirus levisi nopeasti maailmanlaajuisesti pandemiaksi. (Koronapandemian akuutit vaikutukset liikuntatoimialaan 2020.) Se on vaikuttanut ja vaikuttaa edelleen vahvasti lähes kaikkiin yhteiskuntamme osa-alueisiin.

Koronakriisin vaikutukset olivat välittömät ja päätöksiä tehtiin nopealla aikataululla, jotta pystyttäisiin turvaamaan väestön terveys sekä toimintakyky. Maaliskuun 12. päivä 2020 Suomen hallitus suositti yli 500 henkilön yleisötilaisuuksien kieltämistä, mistä seurasi 16. päivä julistettu poikkeustila. Julkisen sektorin työntekijöitä suositeltiin siirtymään etätöihin mikäli mahdollista, ja vanhusväestöä kehoitettiin pysymään karanteenin kaltaisissa kotioiloissa.

Rajoituksia kiristettiin nopealla aikataululla. Julkiset sisätilat suljettiin 17.3.2020 ja samalla päivämäärällä annettiin yksityisen liikunta-alan toimijoille suositus keskeyttää toiminta. 18.3.2020 kiellettiin yli kymmenen hengen kokoontumiset. (Makkonen & Timonen 2020.) Tämä keskeytti lopullisesti valtaosan liikunta- ja urheiluseurojen sekä muiden yhdistysten toiminnan.

Suomi onnistui hyvin koronapandemian etenemisen hillitsemisessä sen akuuteimmassa vaiheessa ja hallituksen arvioiden mukaan 22.4.2020 lähtien Suomi olisi kykenevä siirtymään asteittain laajoista rajoitustoimista tehostettuun epidemian hallintaan (Hallitus päivitti Suomen koronavirusstrategiaa, rajoitustoimia mahdollista

purkaa asteittain ja hallitusti 2020). Rajoituksien purku aloitettiin Toukokuusta lähtien, jolloin julkisia liikuntatiloja avattiin ja urheiluseurat saivat aloittaa toimintansa enintään kymmenen hengen ryhmissä.

Urheilukilpailujen ja sarjojen käynnistäminen sallittiin 1.6.2020 alkaen, mutta niiden järjestäminen vaati erityisjärjestelyjä. Yli 500 henkilön yleisötilaisuudet rajattiin kielletyksi kuitenkin 31.7.2020 asti. Hallitus kuitenkin linjasi, että 1.7. alkaen olisi mahdollista järjestää yli 500 henkilön yleisötilaisuuksia ulkotiloissa tietyin erityisjärjestelyin. (Yleisötilaisuuksissa noudatettava ohjeita koronavirustartuntojen ehkäisemisestä 2020.) 70-vuotista taivaltaan juhlistava Neste Ralli, Suomen suurin vuosittain järjestettävä urheilutapahtuma olisi tarkoitus järjestää 6.-9.8.2020 Jyväskylässä ja sen ympäristössä (Neste Rallin kisajärjestäjä AKK Sports Oy tiedottaa koronavirustilanteeseen liittyen 2020).

Neste Rally Finland, Rallin MM-sarjan 8. Osakilpailu on yksi sarjan legendaarisimmista osakilpailuista. Rallin historia juurtaa 70. vuoden taakse ja MM-pisteistä Suomessa on taisteltu vuodesta 1974. Suomen erikoiskokeet ovat tunnettuja soratieden nopeasta profiilista, vauhdikkaista hyppyreistä sekä mieleenpainuvan kauniista järvimaisemista metsien siimeksessä. Vuoden 2020 reitti pitää sisällään 24 erikoiskoetta, joiden yhteispituus on 321,75 kilometriä. Tapahtuman pääkonttori sekä huoltoparkki sijaitsevat Jyväskylän Pavilijongissa ja sen ympäristössä Lutakon tapahtuma-aukiolla. (Neste Rallin juhlavuoden reitti kokoaa yleisön suosikit vuosikymmenten varrelta 2020.)

3.6.2020 AKK Sports Oy, Neste Rallin järjestävä organisaatio ilmoitti aloittavansa tapahtuman välittömän alasajon vuodelta 2020 ja siirtävänsä tapahtuman seuraavaan vuoteen. Päätökseen vaikutti se, että vaikka Suomessa sekä kansainvälisestikin pandemian tilanne oli kääntymässä prempaan suuntaan, oli tapahtuman järjestämisessä kahden kuuauden päähän liikaa muuttuvia tekijöitä ja riskejä liittyen terveyteen, turvallisuuteen kuin talouteenkin liityen. (Pandemia puree myös Neste Ralliin: Suomen MM-ralli siirtyy vuoteen 2021, 2020.)

Suurimmat epävarmuustekijät tapahtumaan liittyen olivat Covid-19 viruksen etenemisen heikko ennustettavuus, mutta myös sen lisäksi epäselvyys siitä, miten yleisötilaisuuksia saa järjestää Suomessa 1.8.2020 alkaen ja mitä rajoituksia niihin tulisi liittymään. Epävarmuustekijöitä toi esille selvästi myös se, että osa kilpailijoista, tiimeistä sekä yleisöstä saapuu Suomeen ulkomailta. Heidän matkustaminen Suomeen turvallisesti oli suuri epävarmuustekijä. AKK Sports Oy teki näihin pohdintoihin nojaten päätöksen, että MM-rallin järjestelyiden vaatimia panostuksia ei näin ollen ole perusteltua jatkaa, koska vallitsevassa tilanteessa myös tapahtuman taloudelliset riskit kasvavat järjestäjän näkökulmasta merkittävästi. (Pandemia puree myös Neste Ralliin: Suomen MM-ralli siirtyy vuoteen 2021, 2020.)

Keski-Suomessa järjestettävä osakilpailu järjestetään pitkälti yleishyödyllisten yhdistysten avulla. (Neste Rallin Järjestämiseen tarvitaan tuhansia vapaaehtoisia 2020) Paikalliset moottoriurheilukerhot yhdessä järjestävän organisaation kanssa järjestävät erikoiskokeet, joita vuonna 2020 reitillä piti olla 23 kappaletta. Kilpailutekniikan ulkopuolella erikoiskokeen järjestävä yhdistys vastaa erikoiskokeen turvallisuudesta, lipunmyynnistä, järjestyksenvalvonnasta, turvallisesta pysäköinnistä sekä kioskitoinnasta.

Rallin järjestämisestä saatavilla tuloilla seurat pyörittävät omaa toimintaansa. Näin ollen AKK Sportsin sekä yleishyödyllisten yhdistysten välille syntyy molempia hyödyttävä suhde: järjestävä organisaatio saa työvoimaa ja yleishyödyllinen yhdistys oivan varainhankintatapahtuman. Kun Neste Ralli siirrettiin vuodelle 2021, varainhankintatehtävistä saatavilla olevat tulot jäivät saamatta.

1.2 Toimeksiantaja

AKK Sports Oy on AKK-Motorsport ry:n kokonaan omistama markkinointiyhtiö. Yhtiö perustettiin vuonna 1993 omistajan muodostaman strategian mukaisesti. Yhtiön toiminta-ajatus on kehittää ja toteuttaa autourheilun huipputapahtumia. Yhtiön tavoitteena on myös siirtää omaa osaamistaan liiton jäsenseuroille yhteisten tapahtumien, sarjojen ja ohjelmien kautta. Yhtenä tärkeimpänä osa-alueena yhtiöllä on autourheilun valtakunnallisen markkinointiviestinnän hoitaminen. (AKK Sports Oy N.d.)

AKK Sports Oy:n suurin vuosittainen tuotanto on FIA:n MM- rallisarjan Suomen osakilpailu, Neste Ralli. Kansainvälisten arvokilpailuiden lisäksi yhtiö toimii kotimaisten Ralli SM-, Rallicross SM- sekä Rata SM -sarjojen järjestäjänä. AKK Sports luotsaa Ralli SM:n ja Neste Rallin kautta myös rallilahjakkuuksien kansainvälistä läpimurtoa edesauttavaa Tulevaisuuden Tähti -kilpailua, sekä tieliikenneturvallisuutta edistävää Turvassa Tiellä -ohjelmaa. (AKK Sports Oy. N.d.)

Vuonna 2019 AKK Sports Oy:n liikevaihto oli 6,9 miljoonaa euroa ja tilikauden tulos 17 tuhatta euroa. Yrityksen toimitusjohtajana toimii Tatu Lehmuskallio ja VT toimitusjohtajana Markus Häkkinen. Vuonna 2020 Neste Rally Finlandin kilpailunjohtajana toimi Kai Tarkiainen. Apulaiskilpailunjohtajina toimivat Kari Nuutinen ja Miikka Anttila. (AKK Sports Oy N.d.)

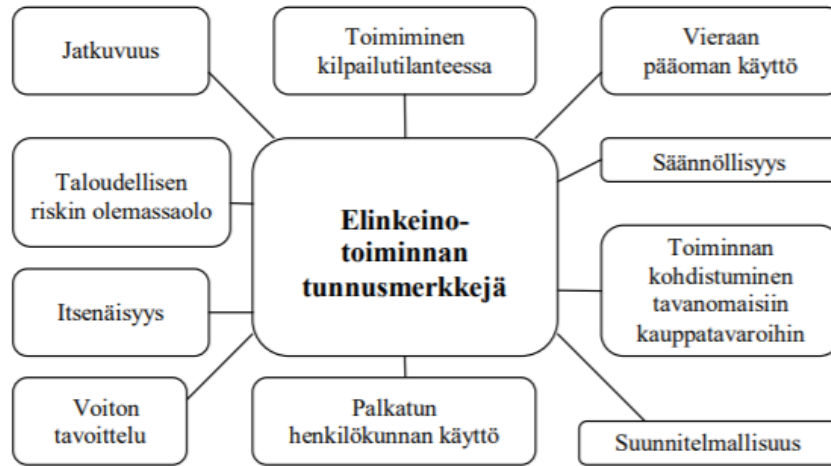
2 Yleishyödyllinen yhdistys ja sen varainhankinta

2.1 Yleishyödyllinen yhdistys

Suurin osa Suomen MM-rallin rakentamisessa osana olevista yhdistyksistä on yleishyödyllisiä yhdistyksiä. Patentti- ja rekisterihallituksen mukaan (2020) Suomessa on yli 150 000 yleishyödyllistä yhdistystä. Yleishyödyllisyyden määritelmää ei ole tarkasti laissa määritetty, joskin tiettyä toimintaa harjoittavat yhdistykset mielletään helpommin yleishyödylliseksi kuin toiset. Sen kuitenkin määrittelee yhdistyksen konkreettinen toiminta, ei sen säännöt. (Myrsky 2014, 42.)

Yhdistystoiminta on Suomessa hyvin suosittua. Ympäri Suomen löytyy paikkakunnilta asukas- tai vanhempainyhdistyksiä, sekä liikunta- harrastustoiminnan mahdollistamiseen pyrkiviä yhdistyksiä löytyy tuhansia. Myös yhteisen hyvän sekä ympäristön hyvinvointiin ja huolehtimiseen keskittyviä aatteellisia yhdistyksiä löytyy runsaasti. Toimintaa ei kuitenkaan saa rajoittaa liian rajattuun ihmisryhmään, kuten esimerkiksi

kaveriporukkaan. (Siipola 2017.) Kun yhdistys perustetaan, tulee siinä kuitenkin olla jäseniä vähintään kolme (Perälä & Perälä 2006, 20).

Kuvio 1. Elinkeinotoiminnan tunnusmerkkejä (Perälä & Perälä 2006, 294).

Yleishyödyllisyyden määrittää yhdistyksen verotus, johon vaikuttaa sen sääntöjen lisäksi yhdistyksen konkreettinen toiminta. Toiminnan tulee olla ainoastaan yleiseen hyvään suunnattua, eikä se saa keskittyä vain suljetun ihmisryhmän toiminnan harjoittamiseen (Siipola 2017). Elinkeinotoiminta on aina veronalaista, jopa yleishyödylliselle yhdistykselle. Kuviossa 1 on esitetty elinkeinotoiminnan tunnusmerkkejä. Kaikkien näiden tunnusmerkkien ei tarvitse täytyä, jotta toimintaa voitaisiin pitää elinkeinotoimintana. Yhdistyksen saamaa elinkeinotuloa verotetaan vallitsevan yhteisöverokannan mukaan. Vaikka yleishyödyllinen yhdistys maksaisikin elinkeinotoiminnan voitosta veroa ei se tarkoita sitä, että yhdistyksen toiminta olisi kokonaan veronalaista. (Siipola 2017, Perälä & Perälä 2006, 291-295.)

Yleishyödyllisyyttä ei ole myöskään se, että yhdistyksen päämääräinen tavoite on saavuttaa toiminnallaan taloudellista hyötyä. Yhdistys saa tuottaa taloudellista voittoa ja se on jopa suotavaa yhdistyksen toiminnan jatkuvuuden takaamiseksi, mutta

taloudellisen voiton tavoittelu ei saa olla yleishyödyllisen yhdistyksen toiminnan keskipiste. Tämän vuoksi yleishyödyllistä yhdistystä kuvaillaan helposti nimellä voittoa tavoittelematon yhdistys, vaikka tämä ei välttämättä pidä paikkaansa. (Siipola 2017.)

Yleishyödyllinen yhdistys ei voi tuottaa toimintaan osallistuville taloudellista etua osinkoina, kuten yritys (Tuloverolaki, s. 3:22 §). Yhdistys voi kuitenkin korvata toiminnassa oleville henkilöille kohtuullisen palkan, mutta sen tarjoaminen ei saa olla yhdistyksen ensisijainen missio. Tämä edellyttää sitä, että työstään palkkaa saavan henkilön työpanos vie yhdistyksen toimintaa kohti yleishyödyllistä päämäärää (Perälä & Perälä 2006, 27)

Varsinkin, kun puhutaan liikunta- ja urheilutoiminnan yhdistystoiminnasta ei usein ole varaa henkilökunnan palkkaamiseen. Näin ollen toiminnan järjestämiseksi vaaditaan talkootyötä. Tässä tapauksessa voidaan tarkastella yhdistyksiä, jotka ovat mukana rakentamassa Suomen MM-rallia. Organisointi, toimitsijatehtävät, kioskimyynti ja järjestyksenvalvonta suoritetaan yleensä talkootyönä. (Taponen 2011,175.)

2.2 Yleishyödyllisen yhdistyksen varainhankinta

Rahoituksen hankintaa kutsutaan yhdistyksen kirjanpidossa varainhankinnaksi, ja sen suorittamisesta tulee olla merkintä yhdistyksen sääntökirjassa (Perälä & Perälä 2006, 100–115). Varainhankinnalla siis pyritään tuottamaan yhdistykselle varoja, joilla rahoitetaan yhdistyksen mission mukaista toimintaa. Varainhankintakeinoja on erilaisia, eivätkä kaikki yhdistykset käytä samoja varainhankintakeinoja. Yhdistyksen sisällä tuleekin siis pohtia, millaisia varainhankintakeinoja yhdistys käyttää. Eri varainhankintamenetelmät olisi syytä käydä läpi koko yhdistyksen kesken, koska koko jäsenistön sitouttaminen yhdistyksen käyttämiin varainhankintamenetelmiin on tärkeää vastuun jakautumiseksi. Tietyt varainhankintamenetelmät, kuten jäsenmaksu vaativat säännöksen yhdistyksen sääntöihin, tai niitä ei voida kerätä. (Yhdistyslaki, s. 2:8.)

Talkootyö

Talkootyöllä ei ole laissa määritettyä käsitettä. Talkootyö on lähtökohtaisesti korvausta tehtävää jokamiehentyötä, joka ei edellytä mitään erityistä ammattitaitoa tai koulutusta. Tämä niin sanottu ”perinteinen talkootyö” ei tuota työn tekijälle mitään korvausta, vaan siinä saavutettu hyöty menee välittömästi yhdistyksen hyväksi. (Verohallinto B 2019.) Esimerkkinä voidaan pitää yhdistyksen tilojen kunnossapitoa tai lipunmyyntiä yhdistyksen järjestämään tapahtumaan.

Talkootyö voidaan sisällyttää yhdistyksen sääntöihin, jolloin yhdistyksen jäsen sitoutuu talkootyövelvoitteeseen. Tällä voidaan estää muun muassa talkootöiden kasaantumisen tiettyjen jäsenten niskaan. Tämän tulee kuitenkin olla yhdistyksen säännöissä, eli talkoovelvoitteeseen ei voida velvoittaa vain yhdistyksen päätöksellä. (Taponen 2011, 179–180.) Koska talkootyö suoritetaan vapaa-ajalla yhdistyksen hyväksi ilman korvausta kannattaa se huomioida, kun yhdistyksen jäseniä rekrytoidaan mukaan talkootyöhön. Tyytymättömyystekijät, jotka aiheuttavat talkootyössä epämieltyttäviä talkookokemuksia tulisi viedä minimiin. (Aarresola 2020, 13.)

Yleishyödyllisen yhdistyksen jäsenet voivat myös suorittaa kolmannen osapuolen luokun tehtävää talkootyötä, jolloin talkootyöstä saatava korvaus on jäsenen edustaman yleishyödyllisen yhdistyksen tuloa (Verohallinto B 2019). Tällaisessa tilanteessa sopimus luodaan yhdistyksen sekä toimeksiantajan välille. Talkootyöstä luodaan yleensä sopimus, joka helpottaa urheiluseurojen osuutta talkootyön organisoimisessa. Kirjalliset sopimukset ovat yleistyneet, mutta talkootyöstä voidaan tehdä myös sekä suullisia että konkludenttisia sopimuksia. Tällainen talkootyö on yhdistyksen varainhankintaa, jolloin yhdistyksen jäsenten tekemän talkootyön korvaus menee suoraan yhdistyksen hyväksi. (Taponen 2011, 177-181.) Saatu korvaus on käytettävä yleishyödylliseen toimintaan. Jos talkootyöstä saatu korvaus ohjataan sen tehneelle yhdistyksen jäsenelle, ei se silloin ole yleishyödyllistä, vaan jäsenen verotettavaa tuloa, joten yhdistyksen tulee käyttää saatava korvaus lyhentämättömänä niin, että koko yhdistys hyötyy siitä. (Verohallinto B 2019.)

Sen lisäksi että erinäiset järjestöt, lajiliitot ja esimerkiksi olympialiike hyödyntävät toiminnassaan talkootyövoimaa, monet urheilutapahtumat piirisarjakilpailuista arvokisoihin sekä urheilun muihin suur tapahtumiin asti järjestetään talkootyövoimalla.

Yleensä näissä tapahtumissa talkootyövoimaa tarvitaan erinäisiin työtehtäviin, kuten järjestelyihin, toimitsijan tehtäviin tai lipunmyyntiin. (Taponen 2011, 175–176.) Esimerkiksi vuoden 2010 Etelä-Afrikan jalkapallon maailmanmestaruuskisoissa toimi noin 18 000 vapaaehtoista erinäisissä tehtävissä. Tapahtuman järjestäminen ei olisi ollut mahdollista ilman merkittävää määrää talkootyöläisiä. (Van Graan 2013.)

Tanskalainen Karsten Österlund tutki vuonna 2013 tanskalaisten urheiluseurojen johtamiskeinoja vapaaehtoisten rekrytoinnin helpottamiseksi. Tutkimuksessa tutkittiin vapaaehtoisten rekrytoinnin haasteita sekä pitkäkestoisiin että lyhytkestoisiin tehtäviin ja osallistui 5203 tanskalaista urheiluseuraa. Tuloksista huomattiin, että rekrytointi seuran sisäisen vapaaehtoistyön helpottuu, kun vapaaehtoisilla on mahdollisuus vaikuttaa seuran päätöksentekoon sekä ansaita materiaalisia kannustimia sekä etuja sitoutumisesta seuran eteen tehtävään talkootyöhön. Materiaaliset kannustimet helpottivat etenkin tilapäisten vapaaehtoisten rekrytointia. Rekrytointi oman yhdistyksen jäsenistöstä on yleistä, joten osallistumista ja päätöksentekoa kannattaa jakaa järjestön kesken. (Aarresola 2020, 17.)

Jos talkootyö tehdään yhdistyksen lukuun, niin se on verotonta, jolloin koko talkootyöstä saatu korvaus täytyy mennä verottomana yhdistyksen toimintaan (Verohallinto 2019). Jos yhteisöä ei kuitenkaan voida lukea yleishyödylliseksi, niin talkootyöstä saadut tulot ovat yhdistykselle veronalaista tuloa. Talkootyölle tai vapaaehtoistyölle ei ole säädetty Suomen lakiin erillistä määritettä, joten siihen sovelletaan tuloverolain yleissäännöksiä. (Myrsky 2014, 27–28.)

Jäsenmaksu

Yhdistyksellä on mahdollisuus periä jäseniltään myös jäsenmaksuja. Jäsenmaksut ovat monessa yhdistyksessä suuri osa vuosittaisesta varainhankinnasta. Tämä kuvastaa sitä, että yhdistykset voivat olla riippuvaisia jäsenmaksuistaan. Koska uusien jä-

senten mukana jäsenmaksujen kautta saatu tuotto kasvaa, on uusien jäsenten hankkiminen yhdistyksille erittäin tärkeää. Jäsenmaksu voi olla kaikilla yhdistyksen jäsenille sama, mutta se voi myös vaihdella jäsenen palkkatulojen mukaan. Yhdistykset voivat myös kerätä ainaisjäsenmaksuja, jonka avulla jäsenyys on elinikäinen. Tämän suuruus määräytyy korkokannan, eliniän ja rahanarvon muutosten mukaan. Yhdistyksen jäsenmaksujen suuruuden päättää sen hallitus kokouksessaan. (Perälä & Perälä 2006, 108–109, 258–259.)

Yleisötilaisuudet

Yhdistykset voivat myös järjestää yleisötilaisuuksia, jolla tarkoitetaan yleisölle suunniteltuja kilpailuja, tapahtumia ja näytöksiä, jotka eivät kuitenkaan ole kokouksia. Esimerkiksi urheiluseura voi pitää varsinaiseen toimintaan liittyviä kilpailuja, liikuntatapahtumia tai huvitapahtumia kuten kirpputoreja tai myyjäisiä. Näissä tapahtumissa voi harjoittaa monenlaista varainhankintatoimintaa, kuten lippujen myymistä, kioski-toimintaa tai seuran kannustusasujen myymistä. Näiden harjoittamista ei lasketa elinkeinotoiminnaksi, joten niiden harjoittaminen sopii yhdistyksille varainhankintaan. (Kuusiola 2002, 118.)

Yhteistyökumppanuudet ja sponsorointi

Yhteistyökumppanuudella tarkoitetaan sopimusta jonkun tietyn yksilön, ryhmän, tilaisuuden tai muun toiminnan hyödyntämistä ennalta määrättyihin markkinointiviestinnän tarkoituksiin. Sopimus tehdään sponsorin ja sponsoroitavan välille ja yleensä se kattaa markkinoinnin rahallista korvausta vastaan. (Vuokko 2004, 217.) Nykyisin sponsorointi kuitenkin nähdään jo hieman laajemmin liiketoiminnallisena yhteistyökumppanuutena resursseja omaavan organisaation ja tietyn järjestön välillä (Shilbury 2014, 264).

Sponsorointi voidaan nähdä johdannaisena joko mainostamisesta tai julkisista suhteista tai näiden kahden sekoituksena. Se kuitenkin erottuu muista yhteistyön edistämiskeinoista ja sitä pidetään ensisijaisena työkaluna markkinointiviestinnässä. (Shil-

bury 2014, 266.) Sponsorointi ei myöskään ole hyväntekeväisyyttä, koska sponsorisopimuksessa velvoitteet koskevat sopimuksen molempia osapuolia. Tämän vuoksi sponsorisopimuksen molempien osapuolien arvot ja tavoitteet olisi hyvä olla yhteensopivia. Sopimus myös sitoo osapuolet noudattamaan oman osansa sopimuksesta, mutta hyväntekeväisyys ei ole minkään sopimuksen varassa. (Vuokko 2004, 217–223.)

Molemmilla osapuolilla on sponsoroinnissa omat motiivinsa ja intressinsä. Sponsorin motiiveihin kuuluu muun muassa brändin luominen ja positiivisen näkyvyyden lisääminen. Sponsoroinnin avulla sponsori pystyy ilmaisemaan kiinnostuksen kohteitaan, omia tavoitteitansa sekä viestimään tietynlaista imagoa omista palveluistaan tai tuotteistaan sitomalla ne kyseistä ideologiaa harjoittavaan sponsoroinnin kohteeseen. (Vuokko 2004, 217–218.) Esimerkiksi sponsoroimalla lasten ja nuorten urheilua voi sponsori antaa itsestään kuvan, että nuorten liikkuminen ja hyvinvointi on yritykselle tärkeää.

Sponsoroitavan motiivit liittyvät usein taloudelliseen tuen saamiseen. Motiiveja voi olla myös erilaisia, kuten kyky tarjota yleisölle palveluja ja tuotteita, joiden tarjoaminen ei omillaan olisi mahdollista. Sponsorointiin voi myös liittyä positiivisen julkisuuden tavoittelu. (Vuokko 2004, 219–221.)

2.3 Vapaaehtoistyö Suomessa sekä maailmalla

Suomessa järjestetään satoja urheilutapahtumia vuodessa ja moni niistä, kuten Suomen MM-ralli on suuria kansainvälisiä urheilutapahtumia (Hallmann & Fairley 2018, 86). Suomessa Vapaaehtoistyö perustuu aina vapaaseen tahtoon. Esimerkiksi perheen tuomia velvollisuuksia ja vastuita ei pidetä vapaaehtoistyönä. Vapaaehtoistyö tuo sisältöä vapaa-aikaan sekä luo kokemusta tekijälle merkittävästä toiminnasta (Hallmann & Fairley 2018, 82). vaikka palkallisten työntekijöiden määrä urheilun saralla on vuosien varrella kasvanut, nojaa suomalainen urheilu- ja liikuntatoiminta vahvasti edelleen vapaaehtoistyöhön. 95 % suomalaisesta urheilusta toimii yleishyödyllisinä yhdistyksinä (Hallmann & Fairley 2018, 82–84.)

Vapaaehtoistyö kiinnostaa Suomessa, vaikkakin kiinnostus on 2010 luvulla ollut laskemaan päin. 2010- tehdyssä kyselyssä 500 000 19–65-vuotiasta oli osallistunut vapaaehtoistyöhön jo pelkästään urheilun saralla ja aikaa siihen on käytetty keskimäärin 11 tuntia viikkoon. Suurin osa ihmisistä kuitenkin tekee vapaaehtoistyötä ainoastaan satunnaisesti. Tähän yleisin tapa on olla tuottamassa urheilutapahtumia, joissa vapaaehtoisten työpanos mahdollistaa tapahtuman tuottamisen. (Hallmann & Fairley 2018, 84.)

2.4 Vapaaehtoisten johtaminen yleisötapahtumassa

Suomen MM-Ralli on MM-osakilpailun lisäksi yleisötapahtuma, jossa koetaan viikonlopun aikana yli 200 000 katsojakokemusta. Vapaaehtoisten määrä tapahtumassa on siis erittäin suuri. Näiden vapaaehtoisten laatu määräytyy pitkälti sillä, kuinka hyvin järjestävä organisaatio saa houkuteltua mukaan motivoituneita vapaaehtoisia. Tätä helpottaa se, että rekrytoinnissa on ymmärrys vapaaehtoisten motivaatiosta olla mukana rakentamassa tapahtumaa (Danzey-Bussell, Greenwell & Shonk 2019, 61).

Työtehtävien olisi myös hyvä vastata vapaaehtoisten osaamista, jolloin samojen vapaaehtoisten hyödyntäminen vuosittain on järkevää (Danzey-Bussell, Greenwell & Shonk 2019, 61). Osalla Suomen MM-rallia rakentamassa olleilla yhdistyksillä onkin toiminnasta jo kymmenien vuosien kokemus, joka helpottaa myös tapahtuman suunnittelua ja reitin muodostamista.

3 Covid-19 ja sen vaikutukset urheilun toimialaan

3.1 Urheilun megatapahtuma

Urheilun megatapahtumalla on merkittäviä taloudellisia vaikutuksia järjestävän alueen rakenteellisiin ja infrastruktuuriin muutoksiin, turismiin sekä taloudelliseen kehitykseen. Tapahtuma aiheuttaa kiinnostusta myös tapahtumaan osallistuvien ulko-

puolella ja houkuttelee ihmisiä oheistapahtumiin sekä juhliin, joita järjestetään tapahtuman ympärillä. Järjestävä kaupunki tunnetaan maailmalla tapahtumasta ja sen ympärille rakentuu tapahtumaan liittyviä perinteitä. (Danzey-Bussell, Greenwell & Shonk 2019, 11-12). Suomen MM-ralli lukeutuu tämän perusteella urheilun megatapahtumaksi.

3.2 Covid-19

Covid-19 on hengitystiesairaus, jonka aiheuttaa SARS-CoV-2 virus, joka on hengitysteiden taudinaiheuttaja. Ensimmäiset tapaukset todistettiin Kinassa 31. joulukuuta 2019 Wuhanin kaupungissa. Tavallisimpia koronan aiheuttamia oireita ovat kuumelu, kuiva yskä sekä väsymys. Vakavissa tilanteissa virus saattaa vaurioittaa keuhkoja ja muita sisäelimiä vakavasti ja johtaa jopa kuolemaan. (Coronavirus 2020.)

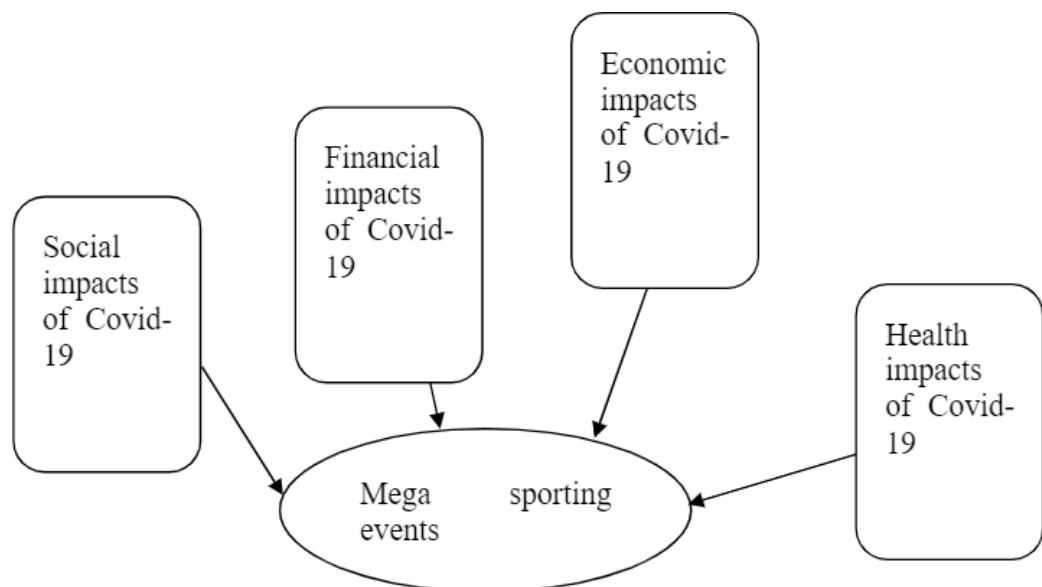
Koronavirus tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana, virukseen sairastunut henkilö yskii tai aivastaa. Lähikontaktissa se voi kuitenkin tarttua myös kosketuksen välityksellä, jos sairastunut on esimerkiksi yskinyt käsiinsä ja on sen jälkeen koskenut toiseen ihmiseen. Koronavirus voi tarttua myös ilmaan yskiessä muodostuvien aerosolien muodossa. Aerosolit ovat yskiessä ilmaan jääviä pisaraa pienempiä hiukkasia, jotka voivat tartuttaa myös kauempaa kuin 2 metrin etäisyydeltä. (Koronaviruksen tarttuminen ja itämisaika 2020.) Tämän vuoksi suurien yleisötapahtumien järjestäminen oli erittäin haastavaa, koska turvavälien järjestäminen ei ole mahdollista niin, että yli 2 metrin turvavälit pystyttäisiin pitämään ihmismassoissa.

3.3 Covid-19 vaikutukset urheiluun sekä urheilun megatapahtumiin

Urheilulla on suuri merkitys yksilöiden terveyden ja hyvinvoinnin lisäksi yhteiskunnan muotoutumisessa. Urheilun kautta voidaan edistää yleistä hyvinvointia ja pyrkiä voittamaan suurempia sosiaalisia ongelmia kuten rasismia tai sukupuolten välistä tasa-arvoa. Urheilun saralla työskentelee jo pelkästään Euroopan Unionin alueella noin 6 miljoonaa ihmistä ja urheilun ja siihen liittyvän toiminnan ja palveluiden yhteisarvo on noin 280 miljardia euroa, joka on noin 2 % koko Euroopan bruttokasantutuotteesta. (Katsarova, 2021.)

Kevään 2019 koronaviruspandemian puhkeamisen jälkeen ja erinäisten rajoitustoi-
mien vuoksi urheilun megatapahtumien järjestäminen hankaloitui huomattavasti.
Suurimpia siirrettyjä yksittäisiä megaurheilutapahtumia oli Tokion kesäolympialaiset,
jotka jouduttiin siirtämään kesään 2021. Monet eri huippu-urheilusarjat joutuivat
siirtymään pelaamaan ilman yleisöä ja siirtämään otteluja myöhempisiin ajankohtiin.
(LA Times, 2020 article.)

Koronaviruspandemian on todettu aiheuttaneen valtavan määrän negatiivisia vaiku-
tuksia urheilun megatapahtumien lisäksi koko urheilun talousalueelle. Vaikutukset
eivät ole jääneet ainoastaan tapahtumien peruuntumiseen, vaan niistä ovat kärsineet
erinäiset sidosryhmät koko urheilumaailman ekosysteemissä. Tapahtumille itselleen
pandemia on aiheuttanut muutoksia tapahtumien suunnitteluun, mutta myös esi-
merkiksi katsojien puuttuminen ja tapahtumien peruuntuminen ovat aiheuttaneet
suurta taloudellista, sosiaalista ja terveydellistä ahdinkoa. (Al-Dosari 2020, 7-8 & Kat-
sarova 2021, 2.)

Kuvio 2. Covid-19 ja sen erinäiset vaikutukset urheilun megatapahtumiin (Al-Dosari 2020, 10).

Koronapandemian pitkäaikaisia vaikutuksia urheilun talousalueeseen ei vielä voida
arvioida, mutta jo tällä hetkellä koronapandemiaan yhdistettävät vaikutukset EU:n

talousalueella ovat suuria. Urheilun talousalueen GDP on laskenut 15 %, joka tarkoittaa 47 miljoonan euron menetyksiä. Työpaikkoja taasen on kadonnut noin 845 000. Tämän lisäksi negatiivisia vaikutuksia syntyy kaikkiin urheiluun liittyviin palveluihin, kuten matkustamiseen, turismiin, infrastruktuuriin, kuljetusliikenteeseen, ateriapalveluihin ja median lähetystoimintaan. Näiden menetysten vuoksi kokonaismenetykset nousevat noin 79 miljoonaan euroon ja noin 1,2 miljoonaan työpaikkaan. (Kastarova 2021, 2.)

Kuvio 3. Urheilutoimialan rakennepyramidi (datanlähde: White paper on sport 2007.)

Suurilla urheiluorganisaatioilla on mahdollisesti taloudellisia resursseja, joiden avulla selviäminen pandemian aiheuttamasta ahdingosta on helpompaa. Ruohonjuuritasolla olevat yleishyödylliset yhdistykset eivät omista näitä resursseja. Kuten kuviossa 3 (datanlähde: White paper on sport 2007) voidaan huomata, Euroopassa koko urheilutoimiala on rakentunut näiden yhdistysten päälle. Nämä yhdistykset mahdollistavat kansalaisten edullisen liikunnan ja urheilun harrastamisen ja luovat selkärangan koko urheilutoimialalle Euroopassa. Yleishyödylliset yhdistykset kärsivät tilanteesta eniten. (Kastarova 2021, 2–4.) Koska yleishyödyllisten yhdistyksien tavoite ei voi olla

ainoastaan taloudellisen edun tavoittelu syntyy pandemian vuoksi likviditeettipulaa sekä jopa konkurssseja (Kastanova 2021, 2 & Verohallinto A 2019).

Koronapandemia on vaikuttanut Suomalaisiin liikunta-alan toimijoihin vaihtelevasti, mutta positiivisesti hyötynyttä yrityksiä ei alalla tunnu olevan. Suomen valtion Liikuntaneuvoston julkaisemasta selvityksestä selviää, että liikunta-alan yrityksistä 59 % liikevaihto on laskenut yli puolella. Yhdistyspohjaiset urheiluseurat selvisivät kevästä melko vähillä ongelmilla, kun taas jo toukokuuhun mennessä lajiliitoissa ja muissa liikuntajärjestöissä tulonmenetykset olivat jo 11,4 miljoonaa euroa. Nämä vaikuttivat erityisesti huippu-urheiluun sekä kilpailutoiminnan järjestämiseen. (Koronapandemian akuutit vaikutukset liikuntatoimialaan 2020.)

3.4 Tutkittu Suomen MM-rallin vaikutus Keski-Suomen talousalueeseen sekä yhdistyksiin

Ahonen, Carvalho ja Swart (2013) ovat tuottaneet tutkimuksen, jonka päätavoitteena oli tutkia Neste Rallin vaikutuksia niiden kansalaisjärjestöjen tuloihin, jotka olivat organisoimassa erikoiskokeita Rallin aikana. tavoitteena oli selvittää mukana olleiden vapaaehtoistyöntekijöiden määrä sekä heidän yhteensä tekemät työtunnit. Tutkimus myös selvitti, kuinka suuri taloudellinen vaikutus oli rallin rakentamisesta saatava vastike verrattuna koko vuoden tuloihin. Tutkimus selvitti myös Jyväskylän kaupungin brändi-imagoa.

Tutkimukseen käytetty data kerättiin verkkokyselyllä, joka jaettiin 69 eri yhdistykselle, seuralle tai muulle kansalaisjärjestölle, joka oli ollut mukana rakentamassa Neste Rallia vuonna 2013. verkkokysely toteutettiin elokuun 20. ja syyskuun 5. päivän välillä vuonna 2013, eli melkein heti tapahtuman jälkeen. Verkkotutkimukseen osallistui 32 yhdistystä ja näin ollen vastausprosentti kyselyn vastaanottaneista oli 46 %. tutkimuskielenä toimi Suomi. Verkkokyselyn lisäksi erikoiskokeiden päälliköt haasteltiin puhelinhaastattelulla, jonka toteutti koulutettu haastattelija. (Ahonen, Carvalho & Swart 2013.)

Kyselyyn osallistuneista yhdistyksistä osallistui keskimäärin 39 henkilöä Neste Oil Rally Finlandin järjestelyihin. Tutkimukseen osallistuneet yhdistykset ansaitsivat keskimäärin 29 % heidän vuosittaisista tuloistansa Neste Rallissa mukana toimisessa. Yhteensä 84 % vastanneista koki myös, että heidän yhdistykselleen on erittäin tärkeää, että Jyväskylän kaupunki isännöi Neste Oil Rally Finlandia myös tulevaisuudessa. (Ahonen, Carvalho & Swart 2013.)

2013 mukana talkootyössä olleille noin sadalle paikallisyhdistykselle tai seuralle korvaukset kattoivat merkittävän osan vuosibudjettia. Haastatelluista 93 % arvioi korvauksen merkityksen yhdistyksensä tai seuransa toiminnalle merkittäväksi, suuresti merkittäväksi tai erittäin suuresti merkittäväksi. Neste Oil Rally työllistää vuosittain 4500–5000 talkoolais- ja vapaaehtoistyöntekijää. Kokonaisvaikutus Keski-Suomen alueeseen pois lukien tapahtuman liput sekä tapahtumatuotteet oli 13,7 Miljoonaa euroa. (Ahonen, Carvalho & Swart 2013.)

4 Kvantitatiivisen tutkimuksen toteutus

Tässä tutkimuksessa tutkittiin sitä, miten AKK Sports Oy:n vuoden päätapahtuman, Neste Rallin siirtyminen koronapandemian vuoksi vaikutti siinä aikaisemmin mukana olleiden yleishyödyllisten yhdistyksien talouteen. Tutkimus antaa käsitystä siitä, kuinka paljon Neste Rallin siirtyminen vuoteen 2021 on vaikuttanut yhdistyksen toimintaan tämän kauden aikana ja kuinka paljon se tulee vaikuttamaan tulevana kautena sekä budjettiin että seurojen omien tapahtumien järjestämiseen.

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, kuinka paljon siirtymisen aiheuttama tulovaje vaikuttaa yhdistyksen budjettiin ja ovatko yhdistykset löytäneet vaihtoehtoisia varainkeruumenetelmiä, joiden avulla yhdistys on pystynyt paikkaamaan Neste Rallin siirtymisen aiheuttamaa taloudellista vajetta. Samalla tutkimuksella selvitettiin, miten vuoden tauko järjestämisestä on vaikuttanut yhdistysten motivaatioon olla tapahtuman rakentamisessa mukana tulevana vuosina.

4.1 Tutkimusongelma

Tutkimusongelmana on selvittää, miten paljon koronapandemia on vaikuttanut Rally Finlandin järjestämisessä mukana oleviin yhdistyksiin. Yhdistyksiä on lukuisia, ja eri yhdistykset suorittavat tapahtumassa varainhankintaa erinäisissä tehtävissä. Osa yhdistyksistä suorittaa varainhankintaa myös muissa tapahtumissa, mutta osalle Rally Finland on ainoa varainhankintatapahtuma kauden aikana. Näin ollen eri yhdistyksillä tapahtuman siirtyminen vuoteen 2021 vaikuttaa eri tavalla talouteen.

Tämän perusteella valitaan tutkimukseen valittava tutkimusote. Tutkimusotteita on monia erilaisia, karkean jaottelun mukaan ne voidaan kuitenkin jakaa kahteen erilaiseen; laadulliseen (kvalitatiiviseen) sekä määrälliseen (kvantitatiiviseen) tutkimukseen (Kananen 2011,12).

Kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus vaatii riittävän suurta, hyvin rajattua sekä edustavaa otosta. Otos tulee olla hyvin rajattu ja mahdollisimman lähellä perusjoukkoa, jotta tutkimuksen reliabiliteetti säilyy. Asioita kuvataan numeeristen suureiden avulla ja tutkimuksessa pyritään selvittämään asioiden välisiä riippuvuuksia ja tutkitavan ilmiön vuoksi tapahtuneita muutoksia. (Heikkilä 2014.) Määrällinen tutkimus toteutetaan useimmiten kyselyllä. Se edellyttää ilmiön tuntemista, eli taustalla täytyy olla selittävä teoria sekä vahva esiyymmärrys ilmiöstä. Tutkimuskysymyksen avaamiseen kyselyssä vaaditaan yksityiskohtaisia kysymyksiä, joihin vastaamalla saadaan tarkennettua kuvaa tutkimuskysymyksestä. Nämä kysymykset voivat olla joko faktapohjaisia tai mielipidekysymyksiä. (Kananen 2015, 73.)

Koska tutkimuksen kohderyhmä on määritelty selkeästi niihin yleishyödyllisiin yhdistyksiin, jotka ovat mukana rakentamassa Rally Finlandia, ja tutkimuksen tarkoitus on selvittää, miten pandemia on vaikuttanut yhdistysten toimintaan, on ilmiö selkeä ja hyvin rajattu. Tämän vuoksi tutkimukseen menetelmäksi valittiin kvantitatiivinen tutkimus. (Kananen 2010, 74–75.)

Urheilutapahtuma-alan mittavat menetykset aiheuttavat ymmärrettävästi urheilurorganisaatiolle epävarmuutta tapahtumien järjestämisestä tulevaisuudessa. Tällä tutkimuksella halutaan valottaa toimeksiantajan näkökulmaa ja mahdollisuuksia vuoden 2021 Suomen MM-rallin saralle. Koska AKK Sports Oy on riippuvainen yhdistyksistä ja niiden halusta olla mukana rakentamassa Suomen MM-rallia, on tämän tutkimuksen tavoite antaa informaatiota yhdistysten motivaatiosta.

Tavoitteena on myös selvittää se, onko taloudelliset motiivit ainoa syy, jonka takia yhdistykset osallistuvat tapahtuman rakentamiseen vai onko osallistumisella muitakin syitä, kuten esimerkiksi yhteisöllisyyden kokeminen tai yhdistyksen mahdollisuus kokoontumiseen. Tavoitteena on selvittää se, millaisia vaikutuksia siirtymisellä on ollut ja kuinka yhdistykset näkevät tulevaisuuden yhteistyön Jyväskylän MM-rallitapahtuman kanssa.

Näiden tavoitteiden pohjalta on määritetty seuraavat tutkimuskysymykset:

1. Millaisia talousvaikutuksia Suomen MM-rallin siirtymisellä on ollut yhdistysten talouteen?
2. Onko Suomen MM-Rallin siirtymisen aiheuttamat mahdolliset varainhankinnan menetykset saatu paikattua muilla varainhankintamenetelmillä?
3. Kuinka sitoutunut ja motivoitunut yhdistys on yhteistyöhön AKK Sports Oy:n kanssa koskien vuoden 2021 Suomen MM-rallin järjestämistä?

Näillä tutkimuskysymyksillä voidaan selvittää niitä asioita, joita AKK Sports Oy voi hyödyntää vuoden 2021 tapahtumaa sekä reittiä suunnitellessaan.

4.2 Perusjoukko ja otoskoko

Perusjoukko on tässä tutkimuksessa tarkasti määritelty, koska tutkimukseen haluttiin osallistuvan vain ne yleishyödylliset yhdistykset, jotka ovat olleet mukana vuonna 2019 toteuttamassa Suomen MM-rallia. Näillä yhdistyksillä on mahdollisimman tuoretta tietoa siitä, kuinka suuri impakti tapahtumalla on yhdistyksen tulokseen.

Tutkimuksen linkki lähetettiin 20.1.2020 kaikille niille yhdistyksille, jotka saatiin AKK Sports Oy:n yhdistysrekisteristä. Yhdistyksiä oli yhteensä 69. Jo aikaisemmin jokaiselle erikoiskokeen järjestävälle yhdistykselle oli laitettu sähköpostia ja kysely sekä operatiivinen johtaja että mahdolliset alihankkijoina toimivat yhdistykset. Kysely lähetettiin suoraan näille yhdistyksille sekä heidän alihankkijayhdistyksille. Kyselyn saateviestissä pyydettiin jokaista yhdistystä jakamaan kyselyn linkki eteenpäin niille yhdistyksille, jotka ovat toimineet kyseisen yhdistyksen alihankkijoina.

Koska kaikkia tutkimukseen haluttavia yhdistyksiä ei voitu kuitenkaan tavoittaa suoralla kontaktilla, toivottiin tavoitettavia yhdistyksiä jakamaan tutkimuksen linkkiä alihankkijayhdistyksille. Täten voidaan tavoittaa kaikki yhdistykset, jotka kuuluvat tutkimuksen perusjoukkoon. Näin ollen tutkimuksen otoskoko saadaan myös suuremmaksi. Tätä kutsuntamenetelmää kutsutaan lumipallo-otannaksi, jossa tutkijalla on avainhenkilöitä tai tässä tapauksessa yhdistyksiä, jotka johdattavat tutkijan toisten informanttien luokse. (Tuomi & Sarajärvi 2002, 88.)

Tutkimuksesta lähetettiin muistutusviesti samalle sähköpostilistalle 1.2. koska tutkimukseen vastaaminen tapahtuu anonymisti ei sähköpostilistalta ollut mahdollisuutta erottaa niitä, jotka olivat jo tutkimukseen vastanneet. Kuitenkin vastaajien määrä karttui reilulla kymmenellä vastauksella.

4.3 Aineistonkeruumenetelmät

Tutkimuskysely päädyttiin tekemään online-kyselyllä. Verkkokyselyn avulla halutut yhdistykset oli helppo tavoittaa. Suurin etu verkkokyselyn valitsemisessa oli sen helpokäyttöisyys sekä nopeus. Verkkokyselystä saatiin helposti tehtyä yksinkertainen ja selkeä, jolloin vastaaja on helppo ymmärtää häneltä kysytyt kysymykset. Verkkokyselyn jälkeen sen purkaminen sekä tutkiminen on helpompaa, koska kohderyhmä oli alussa rajattu ja sähköpostilistan vuoksi se oli helppo jakaa halutuille yhdistyksille, verkkokysely säästi paljon aikaa. (Valli 2018, 98.)

Verkkokyselyn etu on myös siinä, että siihen vastaaminen onnistuu millä tahansa sähköisellä laitteella. Koska kyselyyn on helppo vastata, se ei karsi vastaajia pois kyselyn avaamisen jälkeen. Myös kyselyssä saadun aineiston analysoiminen on helppoa, koska tutkimuksesta saadut tulokset on helppo viedä joko excel- muotoon tai spss- muotoon.

Tutkimuskysely toteutettiin Webropol-ohjelmalla. Webropol on laajasti opiskelijakäytössä oleva sähköinen työkalu online- kyselytutkimuksien tekemiseen. Ohjelmassa on valmiit kysymysrakenteet, joita hyödyntäen on helppo luoda kyselyn pohja. Webropolin helppokäyttöisyyttä lisää se, että vastaajien määrää sekä vastauksia voi tarkastella jo kyselyn sähköisen linkin ollessa auki. Näin ollen on helppo seurata sitä, kuinka vahvasti linkin jakaminen käytössä olevilla metodeilla on tavoittanut haluttua kohderyhmää.

Tutkimuskyselystä pyrittiin tekemään mahdollisimman helppo kyselyyn vastaajille käyttämällä mahdollisimman paljon strukturoituja kysymysrakenteita. Koska on tiedossa, että osa yhdistysten operatiivisista johtajista on iäkkäämpää väestöä, nähtiin hyväksi tehdä verkkokyselystä mahdollisimman yksinkertainen vastata.

Avoimet kysymykset oli kyselyssä pyritty saamaan mahdollisimman minimiin. Avoimia kysymyksiä ei kannata sisällyttää kvantitatiiviseen kyselyyn, ellei ole varmaa, että kyselyn vastaajajoukko on aktiivinen ja ottaa helposti kantaa asioihin. Jos näin ei ole, kannattaa avoimet kysymykset vähentää minimiin. Avoin kysymys on verkkokyselyssä helpompi sivuuttaa, sekä siihen saatavat vastaukset eivät välttämättä tuota tutkijalle tarpeeksi tarkkaa informaatiota haluttuun kysymykseen. (KvantimoTV n.d.) Avoiimeen kysymykseen on myös helpompi antaa epätarkka vastaus ja se on helppo sivuuttaa kokonaan. Niiden analysointi, varsinkin suurella otoksella on myös työlästä. (Valli 2018, 98.)

Tutkimuksessa oli helppo järjestää strukturoituja kysymyksiä valmiilla vastausvaihtoehdoilla. Näissä kysymyksissä on kuitenkin todella tärkeää, että vastaaja löytää aina oikea tai sopiva vaihtoehto. Nämä kysymyksen on hyvä toteuttaa niin, että sopivia

vaihtoehtoja vastaajalle on vain yksi kappale. Tämä helpottaa tulosten analysointia ja tulkintaa (Valli 2018, 98).

Jos oikeaa vastausvaihtoehtoa ei vastaajalle löydy, tulee vastausvaihtoehtoihin lisätä ”muu, mikä?” vastausvaihtoehto. Näin ollen vastaajalle löytyy varmasti sopiva vaihtoehto. (Valli 2018, 98). Niin sanottua puolueetonta vastausta, EOS- vastausta (esimerkiksi en tiedä, en osaa sanoa) ei kannata tarjota vastaajalle liian herkästi. (Kvantimotiv <https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kyselylomake/laatiminen.html>)

Taustatietoja varten oli todella helppo luoda kysymykset, koska kohderyhmän rajaus oli sen verran pitkälle viety, että kuvitelluista vastauksista oli hyvä tieto jo etukäteen.

Likertin asteikko

Kun mitataan vastaajan mielipiteitä, on likertin asteikko yksi eniten käytetyimmistä vaihtoehtoista. Likertin asteikko koostuu yleensä viidestä portaasta, joiden ääripäät ovat toistensa vastakohtat, esimerkiksi ”täysin samaa mieltä” sekä ”täysin eri mieltä”. Keskimäinen vaihtoehto on niin sanottu neutraali, ”en osaa sanoa” vaihtoehto. Tutkittava valitsee kysymyksen perusteella hänen mielipidettään parhaiten kuvaavan vaihtoehdon (Heikkilä 2014, 39). Likertin asteikon luotettavuutta lisää se, että jokainen arvo on selitetty auki, joten se ei jätä vastaajalle tulkintavaraa (Valli 2018, 93).

Kuten tässä kyselyssä, voidaan likert-asteikko toteuttaa myös ilman neutraalia vaihtoehtoa. Tätä voidaan perustella sillä, että vastaajalla tulisi olla asiasta mielipide sen läheisyyden vuoksi. Vastaaja myös ottaa kantaa paremmin, jos neutraaliin vaihtoehtoon ei anneta mahdollisuutta. Samalla tutkimuksessa otetaan se riski, että liiallinen miettiminen ja pohtiminen turhauttaa vastaajaa ja saa näin ollen vastaamaan vain nopeasti miettimättä oikeaa kantaa tai jättää kyselyn vastaamatta. (Valli 2018, 93.)

4.4 Aineiston analyysimenetelmät

Kvantitatiivisessa tutkimuksessa tärkein asia on luoda tutkimuksen tuloksista analyysi, tulkinta ja näiden pohjalta luoda tutkimuksesta johtopäätökset. Tutkimuksen analyysissä on tarkoitus pyrkiä selittämään tärkeitä tekijöitä ilmiön taustalta. Tähän voidaan hyödyntää tilastollista analyysiä. (Hirsjärvi ym. 2004, 209–212.) Tutkimustulosten esittämisessä on järkevä hyödyntää erilaisia taulukoita sekä tunnuslukuja (Kananen 2010, 103).

Sijaintiluvut

Sijaintiluvuilla tutkimuksen analyysissä kuvaillaan sitä, mihin mittaustasoon suurin osa tutkimuksen muuttujista sijoittuu. Sijaintilukujen tarkoituksena on esittää tyypillisin tai suurin arvo. Sijaintilukuja ovat esimerkiksi moodi ja mediaani. Moodilla eli tyyppiluvulla tarkoitetaan arvoa tai luokkaa, jonka frekvenssi eli esiintymistiheys on aineiston suurin. Tämä tarkoittaa sitä, että yhdessä aineistossa voi olla samaan aikaan olla useita moodeja. Frekvenssin on siis se, jolla kuvataan kuinka monta erityyppistä havaintoa luokassa tai aineistossa on. Mediaani kuvaa koko jakauman keskimäistä havaintoa. Tämä tarkoittaa siis sitä, että mediaanin molemmille puolille jää tasan yhtä monta havaintoa. Mediaanilukua voi käyttää esimerkiksi, kun halutaan tietää aineiston painottumista johonkin suuntaan. (Vilkkä 2007, 121–122.)

Ristiintaulukointi

Ristiintaulukointi menetelmänä on hyvin käytetty kvantitatiivisen tutkimusdatan analyysissä. Ristiintaulukoinnilla pystytään tarkastelemaan kahden tai useamman muuttujan välisiä riippuvuuksia. Ristiintaulukoinnissa syntyvä riippuvuus tarkoittaa sitä, miten jokin tietty muuttuja vaikuttaa toiseen muuttujaan. (Vilkkä 2007, 129.) Ristiintaulukointia voidaan käyttää analyysimenetelmänä, jos sekä selittävä että selitettävä muuttuja ovat luokittelu- tai järjestysasteellisia muuttujia. Jos selittäviä muuttujia on useita, se tekee kuitenkin ristiintaulukoinnin käytöstä ongelmallista. (KvantiMOTV n.d.) Luokitteluasteelliset muuttujat ovat laadultaan erilaisia ryhmiä, joita ei voida kuitenkaan asettaa minkäänlaiseen järjestykseen. Järjestysasteikolla olevat muuttujat

omaavat järjestyksen, mutta niiden välistä suuruutta ei voida kuitenkaan määrittää. (KvantiMOTV n.d.) Kun valitaan ristiintaulukointiin muuttujia, tulee sarakemuuttujaksi valita selittävä muuttuja. Selittävää muuttujaa ei aina kuitenkaan voi suoraa päätellä, joten tutkijan tulee valita se oman harkinnan mukaan. (Heikkilä 2014, 129.)

Ristiintaulukoinnissa on myös selvitettävä havaitun frekvenssin lisäksi odotettu frekvenssi. Odotettu frekvenssi on luku, joka osoittaa solun todennäköisen vastaajamäärän, jos luokkien välillä ei olisi eroavaisuuksia vastauksissa. Odotetun frekvenssin avulla saadaan selvitettyä muuttujien riippumattomuus khiin neliötestillä. (KvantiMOTV n.d.; Viitasaari 2015,9.)

Khiin neliötesti

Jos tutkimuksessa tehdyt havainnot halutaan yleistää perusjoukkoon, ristiintaulukoinnille voidaan myös toteuttaa χ^2 -riippumattomuustesti. Sillä pystytään tutkimaan sarakemuuttujien riippuvuutta toisiinsa. Toisin sanoen testin tarkoituksena on todistaa, kuinka todennäköistä on se, että otoksessa havaitut erot pätevät koko perusjoukkoon. (KvantiMOTV n.d.) Khiin neliötestin tulokset tiivistyvät siis p-lukuun.

P-arvo kertoo todennäköisyyden virhepäätelmälle. Jos p-arvo on 0 tulos on täysin todennäköinen ja odotettu ja 1 on täysin epätodennäköinen ja olettamaton. Lähellä nollaa oleva p-arvo tarkoittaa, että ristiintaulukoimalla havaitut erot ovat kyseisten luokkien välillä ovat yleistettävissä perusjoukkoon myös kyselyyn vastanneiden henkilöiden ulkopuolella. (Viitasaari 2015,9.) Viitasaaren (2015, 9) mukaan p-arvo kertoo seuraavasti:

- Jos $p < 0,05$, ero on tilastollisesti melkein merkitsevä.
- Jos $p < 0,01$, ero on tilastollisesti merkitsevä.
- Jos $p < 0,001$ ero on tilastollisesti erittäin merkitsevä.

Viitasaaren (2015, 9) mukaan khiin neliön arvo on kuitenkin käyttökelpoinen ainoastaan silloin, jos seuraavat kaksi ehtoa täyttyvät:

- Taulukossa saa olla maksimissaan 20 % soluja, joiden odotusarvo on <5 .
- Pienin odotusarvo täytyy olla suurempi kuin 1.

4.5 Validiteetti ja reliabiliteetti

Kvantitatiivisessa tutkimuksessa tutkimuksen validiteetilla tarkoitetaan sitä, mitaanko tutkimuksessa oikeaa asiaa sekä sitä, onko mittaus tarpeeksi tarkkaa. Sisäisellä validiteetilla tarkoitetaan syy-seuraussuhdetta: Onko X Y:n syy? Tutkijan täytyy pystyä perustelemaan, miksi hänen löytämä syy-seuraussuhde pitää paikkaansa sekä hänen täytyy pystyä näyttämään väittämänsä paikkaansa pitäviksi. Ulkoisella validiteetilla tarkoitetaan sitä, voidaanko tutkimuksen tuloksia yleistää. Yleistettävyyks on kunnossa siinä vaiheessa, kun otos vastaa koko kohderyhmää. (Kananen 2014, 148.)

Reliabiliteetilla tarkoitetaan tulosten pysyvyyttä. Tulosten pysyvyys tarkoittaa sitä, että jos tutkimus uusittaisiin, olisi sen tulokset samat. (Kananen 2019, 31.) Reliabiliteettia voidaan vahvistaa toistomittauksilla. Luotettavan tutkimuksen tunnistaa siitä, että alkuperäisen tutkimuksen mukaan toistettuna saadaan sama tulos. Tällöin tuloksissa ei ole kyse sattumasta. (Hiltunen 2009, 9–10.)

Reliabiliteetin ja validiteetin välillä on tietynlainen suhde: mitä alhaisempi on tutkimuksen reliabiliteetti, sitä alhaisempi on myös sen validiteetti. Toisin päin käännettynä suhde ei kuitenkaan päde. Tutkimuksessa voi saada täysin reliaabeleja eli pysyviä tuloksi, mutta aivan eri asiasta mitä on tarkoitus mitata. (Hiltunen 2009, 12.)

Tutkimusta varten pyrittiin selvittämään toimeksiantajan yhteystietojen avulla jokainen yleishyödyllinen yhdistys, joka on tehnyt varainhankintaa Neste Rallissa joko suoraan AKK Sports oy:lle tai toiminut jonkun yleishyödyllisen yhdistyksen alihankkijana. Tämä on yleistä, koska esimerkiksi erikoiskokeen järjestäminen saattaa olla tietyn yleishyödyllisen yhdistyksen vastuulla. Koska erikoiskokeen järjestämiseen vaaditaan kuitenkin suuri määrä talkootyöntekijöitä, ei niitä välttämättä löydy riittävästi tietyistä yhdistyksistä. Näin ollen yhdistykset voivat käyttää alihankkijoina eri yleishyödyllisiä yhdistyksiä, jotka saavat työtään korvauksen.

Tämä luo ongelman siihen, suostuvatko yhdistykset kertomaan tarkkoja lukuja, jotka on maksettu alihankkijoina toimineille yhdistyksille. Tämä antaisi mahdollisuuden nähdä sen, kuinka oikeudenmukaisesti tuloja on jaettu verrattuna siihen, kuinka paljon työmäärää yhdistyksille on jaettu. Tutkimuksessa olisi siis hyvä pureutua enemmänkin siihen, kuinka monta prosenttia Neste Rallissa tehty varainkeruu kattaa yhdistyksen vuosibudjetista. Näin ollen voidaan enemmän kartoittaa budjettivajeen merkityksiä.

Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus on aina loppukädessä tutkijan omalla vastuulla. Tutkimuksessa olisi hyvä noudattaa normaalin eettisen käyttäytymisen malleja, kuten älä ota toisen omaa äläkä varasta. Myöskin rehellisyyttä ja yleistä huolellisuutta tulee noudattaa. Muiden tutkijoiden työt, jotka ovat hyvän tieteellisen käytännön avulla tehty tulee ottaa huomioon asianmukaisella tavalla. (Kuula 2011, 35.)

Kun kerätään arkaluontoisia taloustietoja yhdistyksiltä, on syytä muistaa, että niiden käsittely ja hallussapito on huolellista sekä eettistä tutkimussääntöä noudattavaa. Tutkimustuloksissa ei saa käydä esille mitään informaatiota, josta yhdistys voitaisiin tunnistaa.

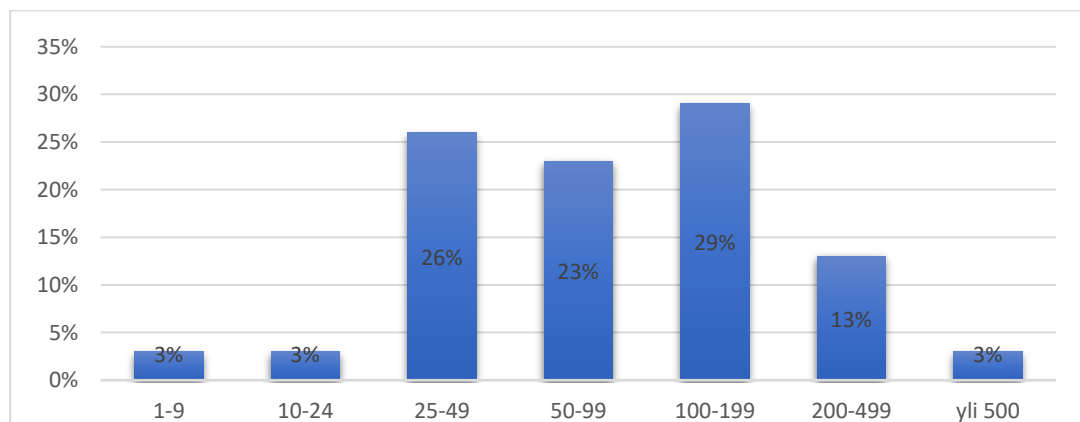
5 Tulokset

Vastauksia tutkimukseen saatiin yhteensä 31 kappaletta. Kyselyn linkki kuitenkin jaettiin kaikille yhdistyksille, jotka olivat olleet mukana toteuttamassa tapahtumaa vuosina 2019 tai olivat tulossa vuonna 2020. vastaajien kattavuus on siis noin 45 % otoksesta. Kuitenkin, kun muistetaan, että tämän lisäksi tutkimuksessa oli tarkoituksena hyödyntää lumipallo-otanta menetelmää, joka olisi tuonut mahdollisia alihankkijayhdistyksiä osallistumaan suuremmin määrin kyselyyn voidaan todeta, että vastaajia olisi voinut olla suurempikin määrä.

Tutkimuksessa tutkittiin myös tapahtuman siirtymisen sosiaalisia vaikutuksia yhdistyksiin, mutta ne ovat toimeksiantajille. Tämä opinnäytetyö keskittyy ainoastaan tarkastelemaan tapahtuman siirtymisen taloudellisia vaikutuksia ja niiden vaikutuksia motivaatioon.

Yhdistysten perustiedot

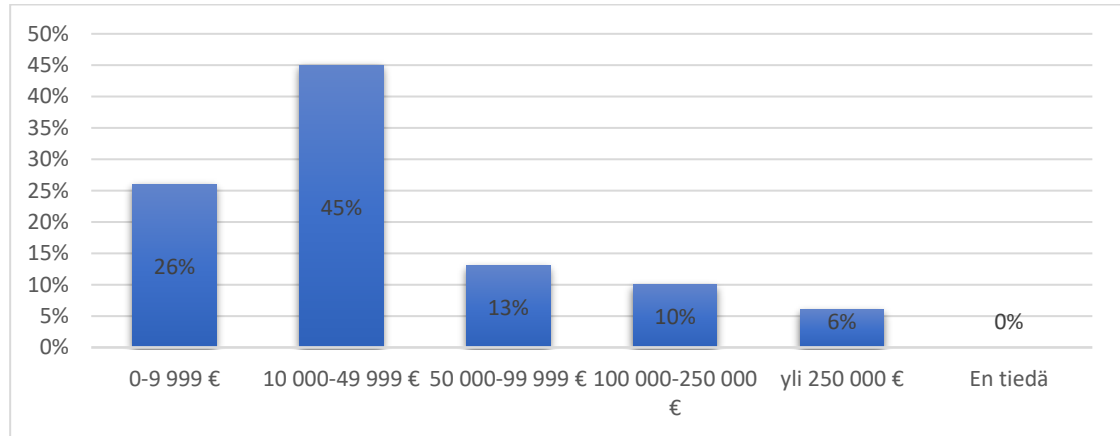
Yli 3/4 kyselyyn vastanneista yhdistyksistä olivat jäsenmäärältään viidenkymmenen ja 500 henkilön välissä. (ks. Kuvio 4.) Suurin osa, noin 48 % yhdistyksistä toimi pääasiallisesti joko urheilu tai liikuntatoimialan yhdistyksenä tai moottoriurheiluyhdistyksenä. Tämä oli oletettavissa, koska auto- sekä moottoriurheilukerhot toimivat erikoiskokien järjestäjinä. Yli puolet, 55 % kyselyyn osallistuneista yhdistyksistä oli Jyväskylästä ja ainoastaan 4 muualta kuin Keski-Suomesta.

Kuvio 4. Yhdistysten Jäsenmäärä

Alihankkijoita vastanneista yhdistyksistä oli 5 ja suoraan AKK Sports Oy:n lukuun toimineita yhdistyksiä 25. Yhteensä 71 % osallistuneista yhdistyksistä vuosibudjetti vuonna 2019 oli alle 50 000 €. Selkeästi suurin luokka yhdistyksistä oli 10 000 € ja 49 999 € välissä. Tämä tarkoittaa sitä, että tapahtumaa on rakentamassa verrattain

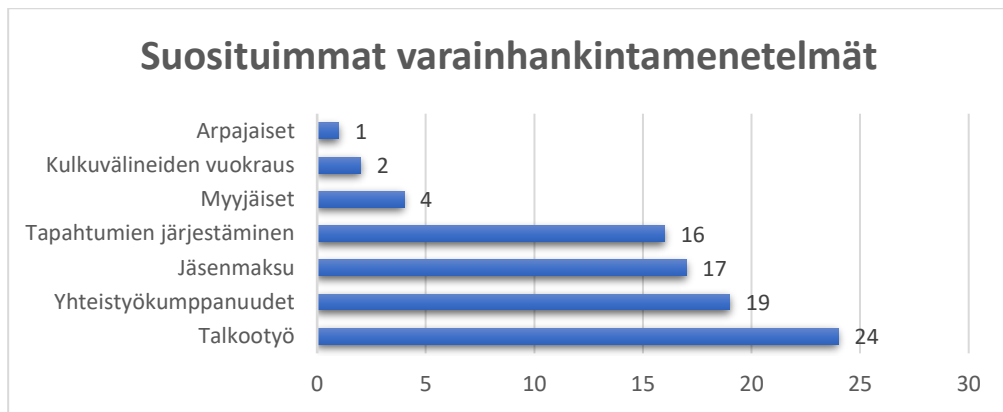
pieniä yhdistyksiä. Vuosibudjeteissa oli kuitenkin hajontaa, kun 2 yhdistyksellä budjetti oli yli 250 000 € ja kahdeksalla vuosibudjetti oli alle 10 000 €. (Ks. Kuvio 5.)

Kuvio 5. Yhdistysten vuosibudjetti

Yhdistysten varainhankinta ja sen menetelmät

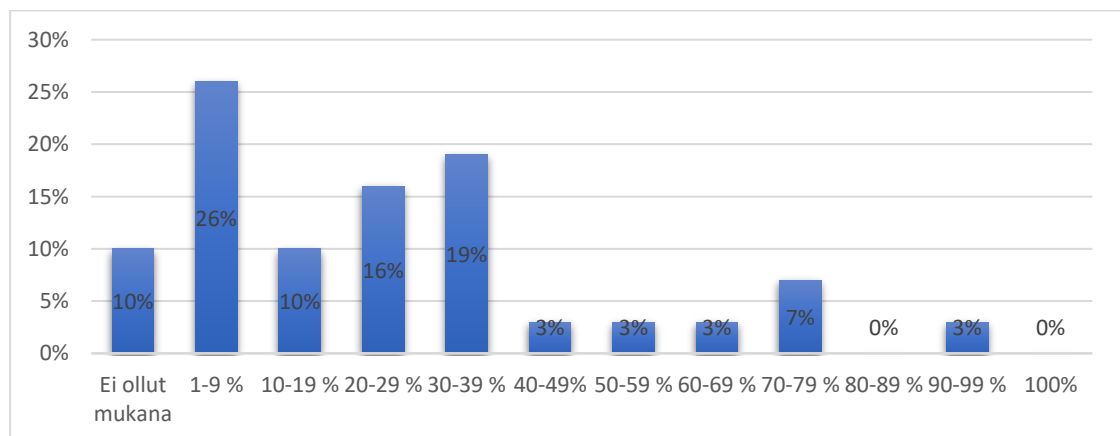
Kyselyssä yhdistyksiltä kysyttiin yhdistysten taloudelle tärkeimpiä varainhankintamenetelmiä. Yhdistysten oli määrä valita maksimissaan viisi, kuitenkin vähintään kolme heille tärkeintä varainhankintamenetelmää. Tärkeimmiksi tässä kyselyssä nousivat talkootyö, yhteistyökumppanuudet, jäsenmaksut sekä tapahtumien järjestäminen. Tapahtumien järjestämisessä oli yhdistyksillä omia pienempiä ralleja, joita oli mahdollisuus kuitenkin järjestää koronatilanteesta huolimatta. Muita mainitsemisen arvoisia varainhankintamenetelmiä oli LA-puhelimien vuokraus. (Ks. Kuvio 6.)

Kuvio 6. Yhdistysten tärkeimmät varainhankintamenetelmät

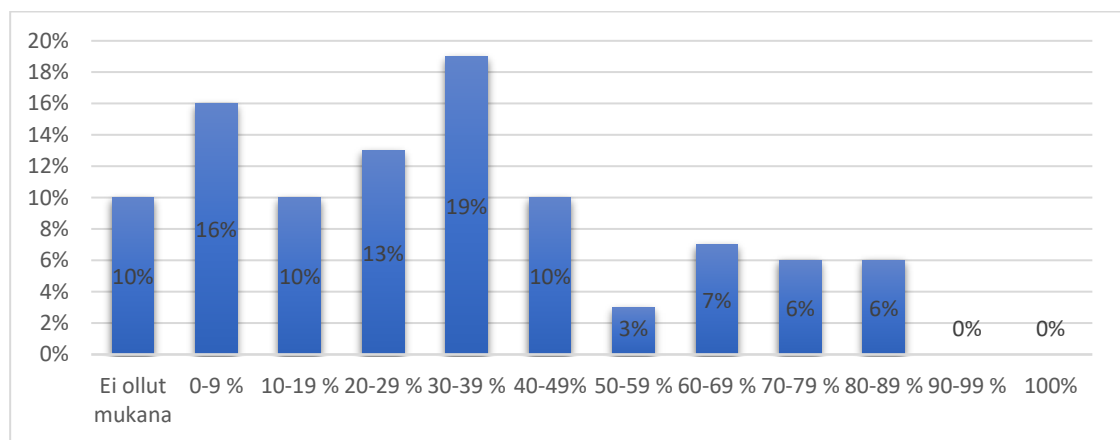
Tapahtuman taloudellinen merkitys yhdistykselle

Se, kuinka paljon Suomen MM-rallissa suoritetusta talkootyöstä saatu taloudellinen korvaus kattaa kokovuosisbudjetista vaihtelee suuresti yhdistysten välillä. (Ks. Kuvio 7.) 74 % yhdistyksistä saa alle puolet koko vuosibudjetistaan. Noin neljänneksellä vastanneista ei talkootyö kuitenkaan tuo kuin alle kymmenyksen koko vuosibudjetista. Hajonta oli todella suuri. Pienellä osalla yhdistyksiä talkootyö kattoi todella merkittäviä osia yhdistyksen vuosibudjetista.

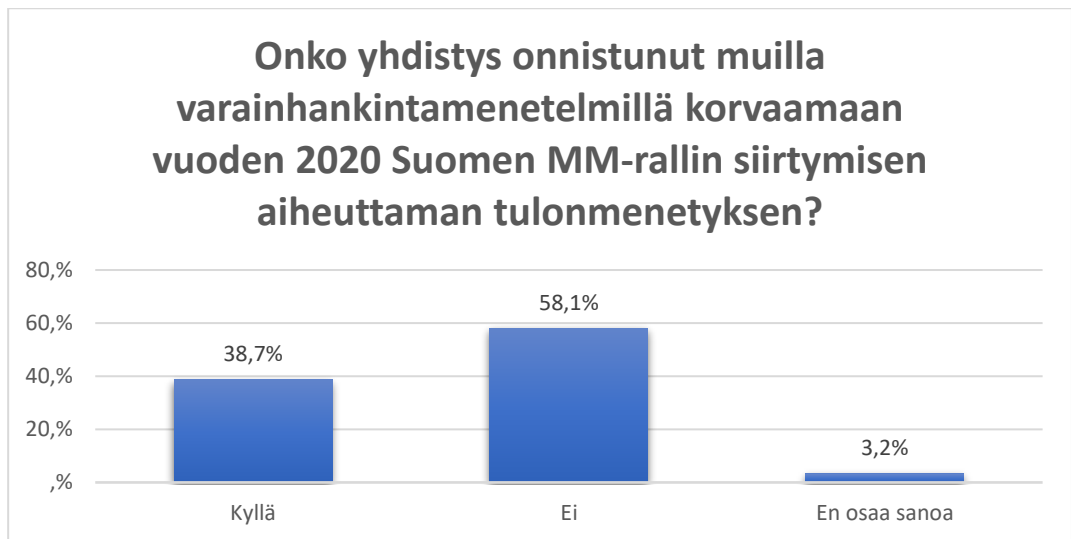
Kuvio 7. Kuinka suuren prosenttiosuuden yhdistyksen vuosibudjetista Suomen MM-rallissa 2019 suoritettu talkootyö kattoi?

Hieman suuremman prosenttiosuuden keskiarvallisesti talkootyö kattoi yhdistyksen varainhankinnasta. Varainhankinta koostuu erilaisista vaihtoehdoista ja se harvoin jonkinlaisena yksinään kattaa yhdistyksen koko vuosibudjettia. Varainhankinnasta Suomen MM-rallissa tehty talkootyö kattoi 40 % tai enemmän noin kolmanneksella vastanneista yhdistyksissä. Koko yhdistyksen vuosibudjetista Suomen MM-rallissa tehty talkootyö kattoi 40 % tai enemmän vain vähän alle viidenneksellä. (Vrt. kuvio 7 & kuvio 8.) keskimääräisesti Suomen MM-rallista saadut varainhankinnan tuotot kattoivat vuonna 2019 noin 35 % kyselyyn osallistuneiden yhdistysten varainhankinnasta. (Ks. Kuvio 7.)

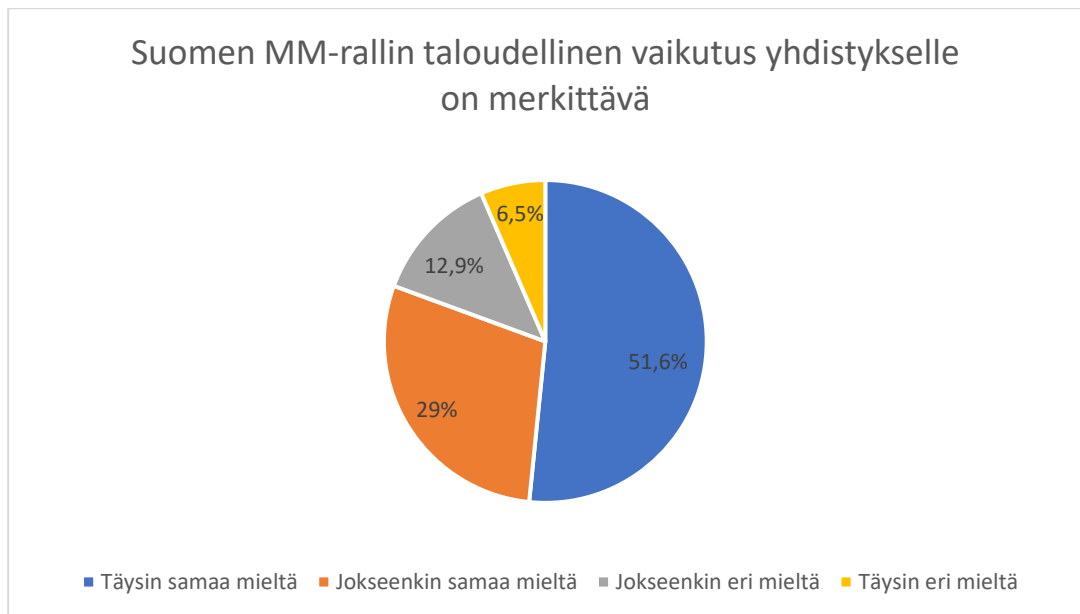
Kuvio 8. Kuinka Suuren prosenttiosuuden yhdistyksen varainhankinnasta Suomen MM-rallissa 2019 suoritettu talkootyö kattoi?

Kaksi kolmasosaa vastanneista ilmoitti, ettei ole onnistunut paikkaamaan Suomen MM-rallin siirtymisen aiheuttamaa tulonmenetystä. (Ks. Kuvio 9.) Kaikista vastanneista myös yli kaksi kolmasosaa oli joko täysin tai jokseenkin eri mieltä siitä, että tapahtuman siirtäminen vuodella olisi yhdentekevää yhdistykselle taloudellisesti. Ne yhdistykset, jotka olivat onnistuneet paikkaamaan siirtymisestä aiheutuneet menetykset ilmoittivat korvaaviksi varainhankintamenetelmiksi esimerkiksi omien tapahtumien järjestämisen kesäajalla tai sillä, että yhdistyksen toiminta ylipäänsä on ollut vähäistä koronavuotena mahdollisuuksien puutteen vuoksi.

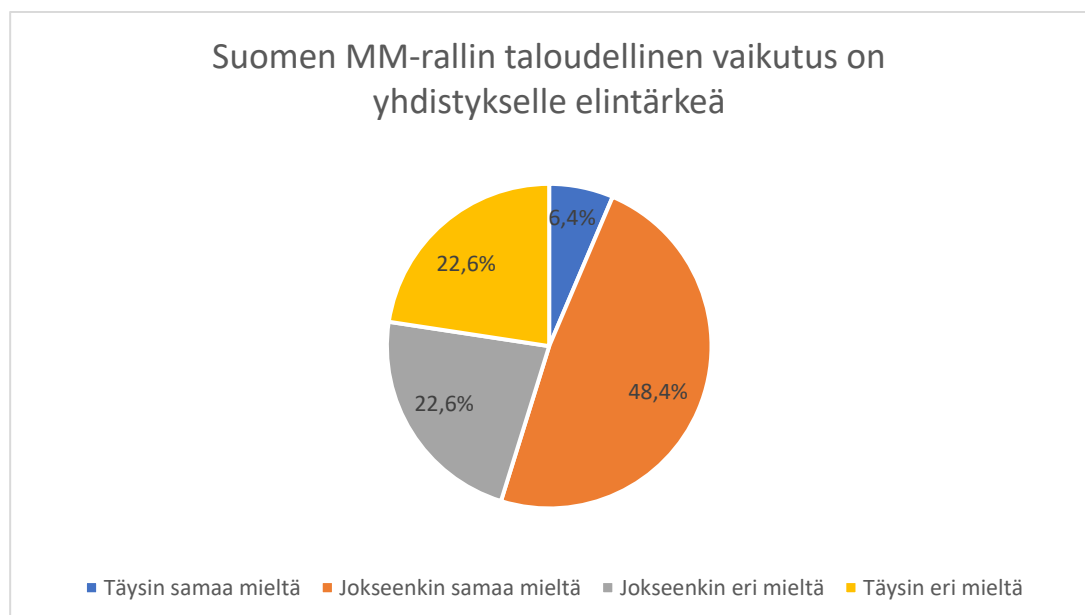
Kuvio 9. Taloudellisen menetyksen korvaaminen muilla varainhankintamenetelmillä

Tutkimuksesta kuitenkin selvisi se, että Suomen MM-rallin taloudellista merkitystä pidetään yli puolessa vastanneista yhdistyksistä merkittävänä, vaikkakin harvalle se on elintärkeä. Tutkimuksessa oli kaksi eri tavoin muotoilta väittämää. Toisessa väitettiin, että tapahtuman taloudellinen merkitys yhdistykselle on merkittävä. Seuraavassa väittämässä väitettiin, että tapahtuman taloudellinen merkitys yhdistykselle on elintärkeä. Merkittävällä tarkoitetaan sitä, että tapahtuman taloudellinen vaikutus näkyy selkeästi yhdistyksen budjetissa. Elintärkeällä merkityksellä tarkoitetaan sitä, että yhdistyksen toiminta on riippuvainen tapahtuman rakentamisesta saatavista tuotoista. Seuraavaksi tutkimme eroa näiden kahden eri väittämän välissä. (Ks. Kuvio 10 & Kuvio 11.)

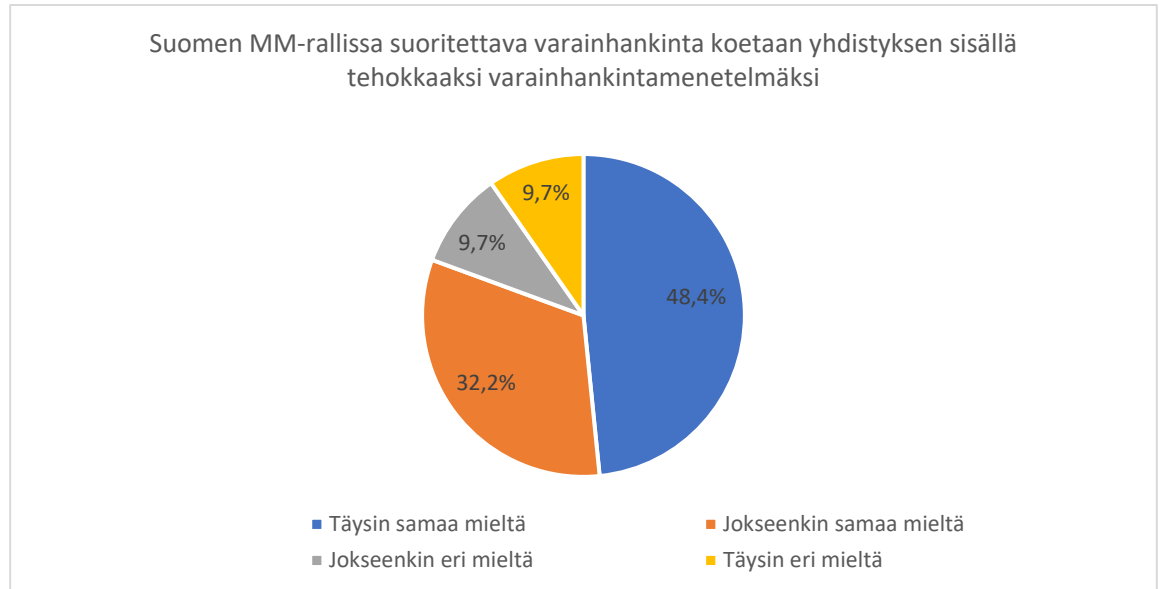
Kuvio 10. Tapahtuman merkittävyys yhdistysten taloudelle

Tapahtuma on erittäin merkittävä yhdistysten taloudelle (ks. Kuvio 10). Tutkimuksessa yli 80 % oli väittämän kanssa jokseenkin tai täysin samaa mieltä. Kun tarkastellaan alla olevaa kuviota 11 voidaan huomata, että tapahtumaa ei kuitenkaan koeta niinkään elintärkeäksi.

Kuvio 11. Tapahtuman elintärkeys yhdistyksen taloudelle

Kun tarkastellaan eroja, on helppo huomata, että merkittävyyden ja elintärkeyden välissä on suuri ero. Reilut 80 % vastanneista pitää tapahtumaa merkittävänä yhdistyksen taloudelle. Täysin riippuvaisia yhdistyksiä tapahtumasta on vain 6,4 %. Yli 80 % vastanneista koki Suomen MM-rallissa suoritettavan varainhankinnan yhdistyksen sisällä myös tehokkaaksi varainhankintamenetelmäksi. (ks. Kuvio 12.)

Kuvio 12. Varainhankinnan tehokkuus

Taulukossa 1 on vertailtu ristiintaulukoimalla eroja kahden ryhmän välillä, joista toinen on onnistunut korvaamaan Suomen MM-rallin siirtymisen taloudelliset menetykset muilla varainhankintamenetelmillä ja toinen ei. Taulukosta voi tulkita, että niille yhdistyksille, jotka eivät ole onnistuneet korvaamaan taloudellisia tappioita ei ole yhdentekevää, että tapahtuma siirtyi vuodella eteenpäin. Niillä, jotka olivat onnistuneet taloudellisten menetyksien paikkaamisessa, oli siirto seuraavaan vuoteen selvästi yhdentekevää.

Taulukko 1. Ristiintaulukointi liittyen yhdistysten tulonmenetyksiin ja niiden vaikutuksesta yhdistysten talouteen

Onko yhdistys onnistunut muilla varainhankintamenetelmillä korvaamaan vuoden 2020 Suomen MM-rallin siirtymisen aiheuttaman tulonmenetyksen?		Yhdistykselle oli täysin yhdentekevää taloudellisesti, että Suomen MM-ralli siirrettiin vuoteen 2021				
		Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	Yhteensä
Ei ole	Frekvenssi	1	0	8	9	18
	Odotettu frekvenssi	3,0	2,4	6,6	6,0	18,0
	%	5,6 %	0,0 %	44,4 %	50,0 %	100,0 %
On	Frekvenssi	4	4	3	1	12
	Odotettu frekvenssi	2,0	1,6	4,4	4,0	12,0
	%	33,3 %	33,3 %	25,0 %	8,3 %	100,0 %
Yhteensä	Frekvenssi	5	4	11	10	30
	Odotettu frekvenssi	5,0	4,0	11,0	10,0	30,0
	%	16,7 %	13,3 %	36,7 %	33,3 %	100,0 %

Kun vertailee näiden kahden ryhmä eroja on helppo huomata, että ero on tilastollisesti merkittävä. Chiin neliötestin arvo on $p < 0,01$, joten ero on tilastollisesti merkitsevä. Voidaan siis sanoa että ne, jotka eivät onnistuneet paikkaamaan menetyksiä muilla varainhankintakeinoilla kokivat taloudellisen menetyksen kovemmin kuin ne, jotka siinä onnistuivat.

Kuitenkin, kun tarkastellaan yleistettävyyden ehtoja (Viitasaari 2015, 9) täytyy todeta, että ne eivät täyty. Nämä ehdot olivat:

- Taulukossa saa olla maksimissaan 20% soluja, joiden odotusarvo on < 5
- Pienin odotusarvo täytyy olla suurempi kuin 1

Kun tarkastelee taulukkoa 2 on todettava, että kumpikaan näistä ehdoista ei kyseisessä taulukossa täyty. Näin ollen tuloksia tämän ristiintaulukoinnin osalta ei voida yleistää koko perusjoukkoon, vaan havainnot koskevat vain kyselyyn vastanneita yhdistyksiä.

Taulukko 2. Chiin neliö-testi

χ^2-Luku	13,8
Vapausasteiden määrä	$4 * 1 = 4$
χ^2-testin tulos=	$p < 0,01$

Tuloksista voidaan myös todeta, että taloudellisen tuoton saaminen on erittäin vahva tekijä yhdistyksille olla mukana rakentamassa tapahtumaa; jopa yli 90 % on joko täysin tai jokseenkin samaa mieltä siitä, että taloudellinen vastike on tärkein yhdistyksen saama vastike Suomen MM-rallin rakentamisesta. (Ks. Taulukko 3). Tämä näkyy myös, kun kysytään vaikutusta motivaatioon olla rakentamassa tapahtumaa vuonna 2021; 83,7 % mielestä taloudellisen tuoton saaminen on vahva motivaatiotekijä.

Taulukko 3. Taloudellisen tuoton saamisen merkitys yhdistyksille

Taloudellisen tuoton saaminen on vahva motivaatiotekijä yhdistyksen halukkuuteen olla mukana tekemässä Suomen MM-rallia myös tulevaisuudessa								
Ei pidä paikkaansa	-3	-2	-1	0	1	2	3	Pitää täysin paikkansa
	0 %	3,2%	6,5%	6,5%	3,2%	38,7%	41,9%	

Taloudellisen tuotonsaaminen on tutkimuksen mukaan todella tärkeä motivaatiotekijä yhdistyksen halukkuudessa olla mukana tapahtuman tekemisessä. Kun tarkastelee taulukkoa 3 voi huomata, että taloudellinen tuotto luo motivaatiota olla mukana tekemässä tapahtumaa. Tätä väitettä tukee informaatio siitä, kuinka suuren osan kyseinen tuotto kattaa yhdistyksen vuosibudjetista tai varainhankinnasta. (Ks. Kuvio 7 & kuvio 8.). Suomen MM-rallista osalle yhdistyksistä kertyy suurikin osa koko toiminnan vuosibudjetista. Tämä mittava taloudellinen korvaus on loogisesti suuri motivaatiotekijä, koska se mahdollistaa yhdistyksen suunnitteleman toiminnan.

Motivaation muutos

Tapahtuman perumisella ei ole ollut suuria vaikutuksia yhdistysten motivaation muutokseen. Motivaatiossa on huomattavissa pienimuotoista kasvua, mutta vaikutukset motivaatioon eivät ole olleet niin radikaaleja kuin esimerkiksi taloudelliset vaikutukset. (Ks. taulukko 4). Motivaatiossa on kuitenkin huomattavissa pienimuotoista kasvua, kun vastausten keskiarvo painottuu hieman kasvun puolelle. Kuitenkaan radikaaleja muutoksia ei ole, vaan valtaosa vastanneista ei koe tapahtuman siirtymisellä olevan vaikutuksia motivaatioon.

Taulukko 4. Yhdistysten motivaation muutos

Kuinka yhdistyksen motivaatio olla mukana rakentamassa Suomen MM-rallia on muuttunut väli vuoden takia								
Motivaatio on laskenut	-3	-2	-1	0	1	2	3	Motivaatio on kasvanut
	0 %	3,2%	16,1%	38,7%	9,7%	19,4%	12,9%	

Taulukosta 5 selviää yhdistysten halu olla mukana rakentamassa vuoden 2021 tapahtumaa. Kuten voi huomata, yli puolet yhdistyksistä haluaa varmasti olla mukana tapahtuman rakentamisessa ja vain muutama prosentti on vastahakoinen tapahtuman rakentamisessa mukana olemisessa. Tästä taulukosta voi huomata sen, että kyselyyn vastanneet yhdistykset ovat halukkaita jatkamaan tulevana vuonna AKK Sports Oy:n kanssa tapahtuman rakentamista.

Taulukko 5. Yhdistysten halu olla mukana vuoden 2021 tapahtuman rakentamisessa

Yhdistys haluaa olla mukana rakentamassa Suomen MM-rallia vuonna 2021								
Ei pidä paikkaansa	-3	-2	-1	0	1	2	3	Pitää täysin paikkaansa
	0 %	0 %	3,2%	12,9%	6,5%	22,6%	54,8%	

6 Pohdinta

Tämän tutkimuksen talousvaikutuksia tarkastellessa tulee huomattua se, että tapahtuman perumisella on ollut selkeää vaikutusta yhdistysten talouteen. Monella yhdistyksellä talkootyöstä saatava taloudellinen korvaus on suuressa merkityksessä sen talouden rakentamista. Vaikka vaikutukset eivät ole elintärkeitä, on Suomen MM-rallista saatavalla korvauksella merkittävä vaikutus yhdistysten taloudelliseen näkymään. Johtopäätöksenä voi vetää sen, että Suomen MM-rallin vaikutus on mukana oleville yhdistyksille erittäin tärkeä talouden kannalta.

Vaikka yhdistykset tulisivatkin toimeen ilman Suomen MM-rallista saatavaa tuottoa, voidaan olettaa, että suurin osa yhdistyksistä on joutunut etsimään uusia varainhankintamenetelmiä tilalle. Koska näitä varainhankintamenetelmiä ei ole löytynyt, on yhdistyksillä saattanut tulla taloudellista ahdinkoa. Motivaation olla mukana tekevässä tapahtumassa tulevaisuudessa se ei kuitenkaan ollut aiheuttanut eriävyyksiä. Tämä on mielenkiintoinen havainto. Motivaation muutokset eivät olleet vaikuttavia

muutenkaan, joten vaikka taloudellista menetystä olisi syntynyt ei se kuitenkaan tarkoittanut sitä, että se olisi lisännyt motivaatiota olla mukana seuraavana vuonna. Tämä voisi kummuta siitä, että yhdistyksillä on jo tietämys siitä, että heillä on mahdollisuus toimia tapahtumassa mukana ilman sen suurempaa ilmaisua motivaatiosta ja halusta taloudelliseen korvaukseen.

Taloudellinen vaikutus paljastui tutkimuksessa tärkeimmäksi tekijäksi talkootyöhön osallistumisen kannalta. Tämä sinänsä ei ole ihme, koska vaikka työ olisi kuinka mielekästä tahansa, ei talkootyötäkään arvosteta, jos siitä ei saa asianmukaista korvausta. Kuitenkin taloudellinen motivaattori on riittävä siihen, että yhdistykset ovat halukkaita osallistumaan tapahtuman rakentamiseen.

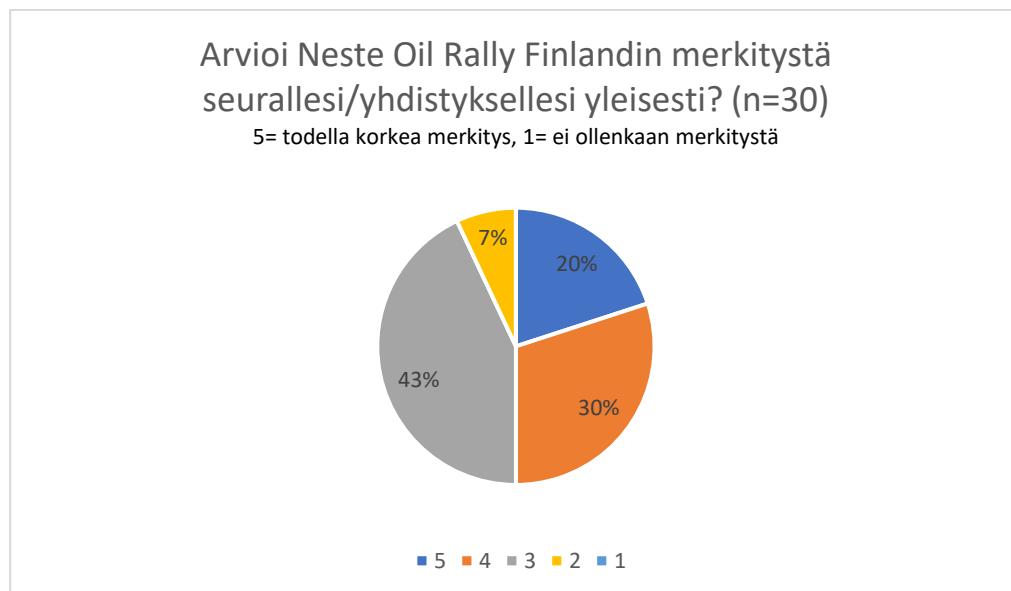
Talouden paikkaaminen on onnistunut ainoastaan noin yhdellä kolmanneksella vastanneista. Koronan vaikutukset on kuitenkin saattanut laskea yhdistyksen tapahtumien määrää ja näin ollen myös taloudellisen varallisuuden tarvetta. Voi siis olla, että yhdistyksillä ei näin poikkeuksellisena vuotena ole ollut edes tarvetta paikata menetyksiä, koska menot ovat myös vähentyneet.

Halukkuus sen sijaan on tutkimukseen vastanneilla yhdistyksillä olla mukana tapahtuman rakentamisessa vuonna 2021 on suuri. Tämä toki voidaan peilata suoraan taloudelliseen hyötyyn yhdistyksille. Vaikka Suomen MM-ralli koetaan yhdistysten sisällä mieluisaksi varainhankinnaksi, niin taloudellisen tuoton merkitystä ei missään nimessä voi sivuuttaa. Halukkuus on kova, vaikka motivaatio ei niinkään. Tämän voi tulkita niin, että Suomen MM-ralli on miellyttävä varainhankintatapa tärkeällä korvauksella, mutta kuitenkaan ei niin mukava, että se nostattaisi motivaatiota varainhankintaan. Tämä voisi olla perusteltavissa esimerkiksi sillä, että ihmiset ovat oppineet arvostamaan omaa aikaansa. Näin ollen yhteiseen hyvään menevän rahan tekemiseen käytetty aika voidaan kokea ajan tuhlaamiseksi. Motivaatio yleisesti talkootyötä kohtaan voi olla laskenut, mutta talkootöistä Suomen MM-ralli koetaan erittäin mielekkäänä vaihtoehtona.

Tulevaisuuden kannalta yhdistysten halukkuus olla mukana rakentamassa tapahtumaa on tärkeä tieto toimeksiantajalle. Koska yhdistysten työpanos on välttämätöntä

tapahtuman järjestämisen kannalta, on tärkeä tietää se, että halukkuutta tapahtuman rakentamiseen löytyy. Vaikka Covid-19 on vaikeuttanut tapahtumien järjestämistä ja vienyt yhdistyksiltä varainhankintatuottoja on todettava, että yhdistykset ovat pärjänneet keskimäärin hyvin ilmankin. Tätä tukee se, että vain reilu 6 % on havainnut tapahtuman täysin elintärkeäksi yhdistyksen talouden kannalta. On kuitenkin huojentavaa, että halu rakentamiseen on silti korkea.

Aikaisempi tutkimus, jonka ovat toteuttaneet Ahonen, Carvalho ja Swart (2013) tukivat kvantitatiivisella tutkimuksella tapahtuman taloudellista merkitystä yleishyödyllisille yhdistyksille. Jo silloin yhdistykset ilmoittivat, että tapahtumalla on merkitystä yhdistykselle. (Ks. Kuvio 14.) Puolelle vastanneista yhdistyksistä tapahtumalla oli joko todella korkea tai korkea merkitys. Mielenkiintoista oli myös se, että ainoastaan 7 % vastanneista koki, että tapahtuma ei ole niin merkittävä. Kukaan vastanneista ei kokenut, että tapahtumalla ei ole minkäänlaista merkitystä yhdistykselle. Yleishyödylliset yhdistykset ovat nähneet tapahtuman olevan yleisesti tärkeä heidän toiminnalleen siis aikaisemminkin. (Ahonen, Carvalho & Swart 2013)

Kuvio 13. Tapahtuman merkitys yleisesti vapaaehtoisyhdistyksille (Ahonen, Carvalho & Swart 2013)

Vaikka tämä tutkimus keskittyykin ainoastaan taloudelliseen merkitykseen, voidaan todeta, että merkitys yhdistyksille on ollut ja on edelleen suuri. Aikaisemmassa tutkimuksessa yhdistysten vuosittaisista saamisista 29 % saatiin Suomen MM-rallista (Ahonen, Carvalho & Swart 2013), kun taas vuonna 2019 vastaava prosenttiosuus oli 35 %. (Ks. Kuvio 7.) Jos keskimäärin yksi kolmasosa osallistuvien yhdistysten varainhankinnasta on koostunut tapahtumasta saatavista tuloista, on sen saamatta jääminen Suomen MM-rallin siirtymisen vuoksi mittava menetys.

Yhteenvetona tutkimuksen tuloksista kävi ilmi, että tapahtuman siirtyminen on aiheuttanut taloudellisia menetyksiä yhdistyksille, joskin hyvin vaihtelevasti. Yhdistykset kokevat Suomen MM-rallista saatavat taloudelliset tuotot merkittävinä, mutta eivät niinkään elintärkeinä. Vain noin yksi kolmasosa oli onnistunut paikkaamaan tapahtuman siirtymisen aiheuttamat taloudelliset menetykset. Siirtymisellä ei ollut vaikutuksia motivaatioon, mutta halukkuus olla rakentamassa tapahtumaa tulevaisuudessa on korkealla.

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että tapahtuman siirtymisellä vuoteen 2021 on negatiivisia vaikutuksia yhdistysten talouteen, koska Suomen MM-rallista talkootyöllä saatu taloudellinen tuotto kattaa suuren osan yhdistysten vuosibudjetista ja vielä suuremman osan budjetista erotettavasta varainhankinnasta. Vaikka varainhankintamahdollisuuksia on monia erilaisia, ovat Keski-Suomalaiset yhdistykset olleet mukana Suomen MM-rallin rakentamista jo vuosia. Yhdistysten ja AKK Sports Oy:n välille on varmasti muodostunut jonkin asteinen symbioosi, missä molemmat osapuolet hyötyvät yhteistyöstä itselleen parhaalla tapaa. Yhdistykset saavat itselleen merkittävää taloudellista tukea ja AKK Sports Oy tapahtuman kannalta elintärkeää talkootyövoimaa. Tämä symbioosi tuottaa myös merkittävää taloudellista hyötyä koko Keski-Suomen talousalueelle (Ahonen, Carvalho & Swart 2013).

Vaikka nämä taloudelliset menetykset, mitä tapahtuman siirtyminen on aiheuttanut olisi saatu korvattua jollain muulla menetelmällä, on yhdistyksillä vahvaa halukkuutta olla rakentamassa tapahtuma myös tulevaisuudessa. Tämä on huojentava tieto AKK

Sports Oy:lle, koska tämän perusteella mielekkääksi koettu ja hyvin tuottava talkootyö kiinnostaa yhdistyksiä myös jatkossakin, eikä motivaatiossa ole havaittu muutoksia, vaikka tapahtuma siirtyikin vuodella.

Kritiikkinä tutkimusta kohtaan voidaan antaa siinä, että sen vastausprosentti jäi hieman alhaiseksi. Kun tutkitaan näin pienikokoista perusjoukkoa, olisi suurempi vastausprosentti voitu saavuttaa esimerkiksi aktivoimalla yhdistyksiä jonkun palkkion avulla tai esimerkiksi aktiivisemmalla kontaktoinnilla. Tämä ei olisi vienyt niin paljoa aikaa. Yhdistysten vastuuhenkilöitä olisi voinut yrittää tavoitella esimerkiksi puhelinsitoilla aktiivisemmin, sekä muistutussähköposteja kyselyyn vastaamisesta olisi voinut lähettää enemmän.

Voidaan myös todeta, ettei lumipallo-otannalla saatu suurta vaikutusta alihankkijayhdistysten määrään. Koska kysely lähetettiin yhteensä 69 eri yhdistykselle ja siihen vastasi 31 yhdistystä ei määrästä ainakaan suoraan voi päätellä lumipallo-otannan kerryttäneen vastaajamäärää. Toki kyselyyn vastanneet alihankkijayhdistykset ovat saattaneet saada linkin kyselyyn suoraan. Emme myöskään voi tietää, onko yhdistyksillä ylipäättänsä monia alihankkijayhdistyksiä, vai onnistuvatko yhdistykset hoitamaan tarvittavan työntekijämäärän yhdistyksen sisältä. Vaikka vastauksia ei ole kertynyt enempää emme voi tietää, onko yhdistyksillä ollut mahdollisia alihankkijoita.

Tutkimus myös avattiin vastaajien toimesta 65 kertaa ja vastaaminen tutkimukseen on aloitettu 36 kertaa. Seurantatilastoista ei kuitenkaan pysty päättelemään sitä, ovatko vastaajat linkin avatessaan välittäneet kyselyn yhdistyksen operatiiviselle johtajalle vai ovatko he jättäneet kyselyn vastaamatta tai välittämättä oikealle henkilölle. Tähän ei kuitenkaan ollut mahdollisuutta vaikuttaa, koska tutkimuksen linkkiä lähetettäessä yleishyödyllisten yhdistysten yhteystietoina käytettiin päivitettyjä tietoja. Päivitys hoidettiin sähköpostilla ennen kyselytutkimuksen toteuttamista.

Toki, edellisessä tutkimuksessa kysely lähetettiin 69 yhdistykselle ja vastauksia saatiin 32 (Ahonen, Carvalho & Swart 2013). Kysely siis lähetettiin samalle määrälle yhdistyksiä, samalla metodilla eli sähköpostilla ja vastauksia saatiin yksi enemmän. Tässä tutkimuksessa linkki lähetettiin täysin samalle määrälle yleishyödyllisiä yhdistyksiä.

Vastauksia saatiin vain yksi vähemmän. Voi siis kuitenkin todeta, että vastauksia saatiin kerättyä edelliseen tutkimukseen nähden verrannollisesti.

Tämä opinnäytetyö jättää mahdollisuuksia jatkotutkimuksiin, kun Suomen MM-ralli päästään seuraavan kerran järjestämään. Koronapandemia voi muuttaa varainhankinnan tapoja yhdistyksissä sekä myös vaikuttaa korvauksiin, joita yhdistys saa Suomen MM-rallissa varainhankinnan suorittamisesta. Jatkotutkimukset voisivat tutkia sitä, kuinka paljon Suomen MM rallin paluu yhdistysten varainhankintaan on helpottanut mahdollista taloudellista ahdinkoa, vai ovatko muut koronapandemian aikana käyttöön otetut varainhankintametodit koettu tärkeämmäksi pandemian jälkeen.

Lähteet

Ahonen, A, Carvalho, P & Swart, K. 2013. The economic impact of Neste Oil Rally Finland. Associations and clubs. Koosteraportti, Power-Point. Jyväskylän Ammattikorkeakoulu.

Al-Dosari, K. N. K. 2020. Assessing the impacts of covid-19 on mega sporting events: a case of the 2022 FIFA World Cup in Qatar. Artikkele, Global Journal of Health Sciences, sivut 1-17. Viitattu 22.4.2021 <https://www.iprjb.org/journals/index.php/GJHS/article/view/1130/1244>

AKK Sports Oy. N.d. AKK Sports Oy, AKK-Motorsportin omistama markkinointiyhtiö. Viitattu 20.2.2021. <https://www.autourheilu.fi/akk/akk-sports-oy/>

Coronavirus. 2020. Artikkele WHO:n sivuilla. Viitattu 22.4.2020. https://www.who.int/health-topics/coronavirus#tab=tab_1

Greenwell, T. C., Danzey-Bussell, L. A., & Shonk, D. J. 2019. *Managing sport events*. Human Kinetics.

Hallitus päivitti Suomen koronavirusstrategiaa, rajoitustoimia mahdollista purkaa asteittain ja hallitusti. 2020. Suomen Valtioneuvoston tiedotustilaisuus. <https://valtioneuvosto.fi/-/korona-tilannekatsau-29>

Hallmann, K., & Fairley, S. 2018. *Sports volunteers around the globe*. Springer International Publishing.

Heikkilä, T. 2014. Tilastollinen tutkimus. 9.uud.p. Edita Publishing Oy, Helsinki. <http://www.tilastollinentutkimus.fi/1.TUTKIMUSTUKI/KvantitatiivinenTutkimus.pdf>

Hiltunen, L. 2009. Validiteetti ja reliabiliteetti. Verkkomateriaali, Jyväskylän Yliopisto. Viitattu 26.4.2021. http://www.mit.jyu.fi/ope/kurssit/Graduryhma/PDFt/validius_ja_reliabiliteetti.pdf

How the coronavirus is affecting sports leagues and events. 2020. Uutinen Los Angeles Timesin sivuilla. Viitattu 20.4.2021. <https://www.latimes.com/sports/story/2020-03-09/coronavirus-latest-news-sports-world>

Kananen, J. 2014 Laadullinen tutkimus opinnäytetyönä. Miten kirjoitan kvalitatiivisen tutkimuksen vaihe vaiheelta. Jyväskylän Ammattikorkeakoulu.

Kananen, J. 2015 Opinnäytetyön kirjoittajan opas; Näin kirjoitat opinnäytetyön tai pro gradun. Jyväskylän Ammattikorkeakoulu.

Kananen, J. 2010. Opinnäytetyön kirjoittamisen käytännön opas. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kananen, J. 2019. Opinnäytetyön ja pro gradun pikaopas. Avain opinnäytetyön ja pro gradun kirjoittamiseen. Jyväskylän Ammattikorkeakoulu

Kastarova, I. 2021. How coronavirus infected sport. Artikkelin Euroopan Parlamentin tutkimuspalvelulta. Viitattu 22.4.2021. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/659449/EPRS_BRI\(2021\)659449_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/659449/EPRS_BRI(2021)659449_EN.pdf)

Kesäkuussa kokoontumisrajoitus 50 henkeä, 50-500 hengen yleisötapahallitukset mahdollisia erikoisjärjestelyin. 2020. Tiedote Suomen Aluehallintovirastolta. Viitattu 22.9.2020. https://avi.fi/web/avi/tiedotteet-2020/-/asset_publisher/UNKe-WEF40g5w/content/kesakuussa-kokoontumisrajoitus-50-henkeä-50-500-hengen-yleisotilaisuudet-mahdollisia-erityisjärjestelyin

Koronapandemian akuutit vaikutukset liikuntatoimialaan. 2020. Valtion liikuntaneuvoston julkaisu. Viitattu 22.2.2021. <https://www.liikuntaneuvosto.fi/wp-content/uploads/2020/06/Koronapandemian-akuutit-vaikutukset-liikuntatoimialaan-VLN-2020.pdf>

Koronaviruksen tarttuminen ja itämisaika. 2020. Verkkojulkaisu Terveystieteiden ja Hyvinvoinninlaitoksen verkkosivuilla. <https://thl.fi/fi/web/infektioaudit-ja-rokotukset/ajankohtaista/ajankohtaista-koronaviruksesta-covid-19/tarttuminen-ja-suojautuminen-koronavirus/koronaviruksen-tarttuminen-ja-itamisaika>

Kuula, A 2011. Tutkimusetiikka. Aineistojen hankinta, käyttö ja säilytys. Bookwell Oy, Jyväskylä

Kuusiola, A. 2002. Yhdistyksen kirjanpito, tilintarkastus ja taloudenhoito. 3. tark. P. Jyväskylä. Gummerus.

KvantiMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. N.d. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto, verkkojulkaisu. <https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/>.

Makkonen, T & Timonen, P. 2020. julkisten kokoontumisten rajoittaminen valtioneuvoston 16.3.2020 tekemässä linjauksessa. Oikeusministeriön muistio pääministeri Marinin hallituksen 16.3.2020 tekemän linjauksen soveltamisesta. <https://oikeusministerio.fi/documents/1410853/4750802/Oikeusministeri%C3%B6n+muistio+julkisten+kokoontumisten+rajoittamisesta+valtioneuvoston+linjauksissa/3adc48ad-ec8f-b131-fa11->

4a4ac605d641/Oikeusministeri%C3%B6n+muistio+julkisten+kokoontumisten+rajoittamisesta+valtioneuvoston+linjauksissa.pdf

Myrsky, M. 2014. Yhdistysten ja säätiöiden verotus. Helsingin Kamari Oy.

Neste Rallin juhluvuoden reitti kokoaa yleisön suosikit vuosikymmenien varrelta. 2020. Uutinen Rally Finlandin verkkosivuilla. <https://www.rallyfinland.fi/info/uutiset/neste-rallin-juhluvuoden-reitti-kokoaa-yleison-suosikit-vuosikymmenien-varrelta/>

Neste Rallin Järjestämiseen tarvitaan tuhansia vapaaehtoisia. 2020. Uutinen Rally Finlandin verkkosivuilla. <https://www.rallyfinland.fi/info/uutiset/rallin-jarjestamiseen-tarvitaan-tuhansia-vapaaehtoisia/>

Neste Rallin kisajärjestäjä AKK Sports Oy tiedottaa koronavirus-tilanteeseen liittyen. 2020. Uutinen AKK Motorsport ry:n verkkosivuilla. <https://www.autourheilu.fi/uutiset/neste-ralli-koronavirus/>

Pandemia puree myös Neste Ralliin: Suomen MM-ralli siirtyy vuoteen 2021. 2020. Uutinen Rally Finlandin sivuilla. Viitattu 26.4.2020. <https://www.nesterallyfinland.fi/info/uutiset/suomen-mm-ralli-siirtyy/>

Perälä, S & Perälä, J. 2006. yhdistyksen ja säätiön talous, kirjanpito ja verotus. 3. uud. WS Bookwell.

Siipola, S. 2017. Yhdistyksen ja säätiön yleishyödyllisyys. Blogikirjoitus Talousverkon sivuilla. Viitattu 22.9.2020 <https://www.talousverkko.fi/yhdistyksen-ja-saation-yleishyodyllisyys/>

Siipola, S. 2017. Yhdistyksen verotus ja verovapaus. Blogikirjoitus Talousverkon sivuilla. Viitattu 22.9.2020 <https://www.talousverkko.fi/yhdistyksen-verotus-ja-verovapaus/>

Taponen, E. 2011 Urheilu ja oikeus; erityiskysymyksiä urheilun talkootyöstä. Bookwell Oy. Viitattu 22.2.2021

Tietoa Yritysverotuksesta. N.d. Verkojulkaisu Verohallinnon verkkosivuilla. Viitattu 22.9.2020. https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/tulo-verotus/yhdistys-ja-saatio/milloin_yhdistys_tai_saatio_on_yleishyo/

Valli, R. 2018. Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1: Metodien valinta ja aineistonkeruu: virikkeitä aloittelevalle tutkijalle.[Verkkokirja]. Jyväskylä: PS-kustannus.[Viitattu 27.2.2021]. Saatavana Ellibs E-kirjakokoelmasta. Vaatii käyttöoikeuden.

Verohallinto A. VH/5889/00.01.00/2019. Verotusohje yleishyödylliselle yhdistykselle. Viitattu 27.11.2020. https://www.edilex.fi/verohallinnon_ohjeet/20377

Verohallinto B. VH/6383/00.01.00/2019 Yleishyödyllisten yhteisöjen ja julkisyhteisöjen vapaaehtoistoiminnan ennakkoperintäkysymykset. Viitattu 27.11.2020 https://www.edilex.fi/verohallinnon_ohjeet/19993
Viitasaari, M. 2015. Kvantitatiiviset menetelmät ja SPSS. Oppimateriaali, Jyväskylän Ammattikorkeakoulu. https://optima.jamk.fi/learning/id2/bin/doc_show?id=5398546

Vilkka, H. 2007. Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet. https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/98723/Tutki-ja-mittaa_2007.pdf?sequence=1&isAllowed=y

White Paper on Sport. 2007. Commission of the European Communities. Julkaisu Euroopan Komissiolta. Viitattu 26.4.2021. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52007DC0391&from=EN#page=14>

Yhdistyksen perustajalle. N.d. Verkojulkaisu Patentti- ja Rekisterihallituksen sivuilla. Viitattu 22.9.2020 https://www.prh.fi/fi/yhdistysrekisteri/yhdistyksen_perustajalle.html

Yhdistyslaki. (ei pvm). L 503/1989. Haettu 26.11.2020 osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1989/19890503#L2P8>

Yleisötilaisuuksissa noudatettava ohjeita koronavirustartuntojen ehkäisemisestä. 2020. Opetus- ja kulttuuriministeriön tiedote. <https://minedu.fi/-/1271139/yleisotilaisuuksissa-noudatettava-ohjeita-koronavirustartuntojen-ehkaisemisesta>

Liitteet

Liite 1. Opinnäytetyökysely

Opinnäytetyö: Koronapandemian vaikutukset Suomen MM-rallin yhdistyskumppaneihin 2020

 Pakolliset kentät merkitään asteriskilla (*) ja ne tulee täyttää lomakkeen viimeistelemiseksi.

Hyvä rallintekijä,

Tämä opinnäytetyö tehdään yhteistyössä AKK Sports Oy:n kanssa. Opinnäytetyössä selvitetään sitä, miten koronapandemia ja siitä johtunut Suomen MM-rallin siirtäminen on vaikuttanut vuonna 2019 tai vuonna 2020 tapahtuman toteuttamisessa mukana olleisiin yhdistyksiin. Tavoitteena on selvittää taloudellisten menetysten vaikutusta yhdistyksien varainhankintaan. Lisäksi tavoitteena on selvittää, ovatko yhdistykset löytäneet korvaavia varainhankintamenetelmiä, sekä onko siirtäminen vaikuttanut motivaatioon olla mukana tapahtuman tuottamisessa tulevaisuudessa.

Opinnäytetyökyselyn vastaukset tarkastellaan anonyymisti ja sen tuloksista ei selviä yhdistykseen liittyvää informaatiota. Kiitos, että vastaat kyselyyn. Jos yhdistykselläsi toimi vuonna 2019 tai oli tarkoitus vuonna 2020 toimia yhdistyksiä alihankkijoina pyytäisin, että jaatte kyselyn linkin myös heille. Täten saamme mahdollisimman paikkaansapitävän otannan. Kiitos jo etukäteen!

1. Yhdistyksen jäsenmäärä *

Mukaanlukien yhdistyksen kaikki jäsenet, esim. kunniajäsenet

- 1-9
- 10-24
- 25-49
- 50-99
- 100-199
- 200-499
- yli 500

2. Yhdistyksen pääasiallinen toiminta *

- Urheilu/ liikunta
- Kulttuuri

- Moottoriurheilu
- Asukas- tai vanhempainyhdistys
- Aatteellinen yhdistys
- Muu, mikä?

3. Yhdistyksen toiminta-alue *

- Jyväskylä
- Muurame
- Äänekoski
- Korpilahti
- Joutsa
- Hankasalmi
- Keuruu
- Laukaa
- Jämsä
- Petäjävesi
- Konnevesi
- Toivakka
- Lievestuore
- Muu Suomi

4. Yhdistyksen vuosibudjetti vuonna 2019 *

- 0-9 999 €
- 10 000-49 999 €
- 50 000-99 999 €
- 100 000-250 000 €
- yli 250 000 €

En tiedä

5. Oliko yhdistyksenne mukana toteutamassa Suomen MM-rallia vuonna 2019? *

Kyllä

Ei

6. Toimiko yhdistys suoraan AKK Sports Oy:n lukuun vai alihankkijana toiselle yhdistykselle? *

Suoraan AKK Sports Oy:lle

Alihankkijana toiselle yhdistykselle

En tiedä

7. Yhdistyksen harjoittama varainhankintatoiminta Suomen MM-rallissa vuonna 2019 (voit valita useamman) *

Erikoiskoejärjestäjä

Tapahtumatekniikka

Kaupunkitapahtuma-alueen rakennus (esim Harju, Paviljonki)

Liikenteenohjaus

Järjestyksenvalvonta

Safety-toiminta

Oman myyntipisteen hoitaminen

Muu, mikä?

Ei ollut mukana

8. Kuinka monta jäsentä yhdistyksestä on ollut toteuttamassa Suomen MM-rallia vuonna 2019? *

- 1-5
- 6-10
- 11-25
- 26-50
- 51-100
- yli 100
- Ei ollut mukana

9. Oliko yhdistyksellänne tarkoitus olla mukana toteuttamassa Suomen MM-rallia vuonna 2020? *

- Kyllä
- Ei
- En tiedä

10. Yhdistyksen suunniteltu varainhankintatoiminta Suomen MM-rallissa vuonna 2020 (voit valita useamman)

- Toisen yhdistyksen alihankkija
- Erikoiskoejärjestäjä
- Tapahtumatekniikka
- Kaupunkitapahtuma-alueen rakennus (esim Harju, Paviljonki)
- Liikenteenohjaus
- Järjestyksenvalvonta
- Safety-toiminta
- Oman myyntipisteen hoitaminen
- Muu, mikä?

11. Kuinka monena vuotena yhdistyksenne on ollut mukana toteuttamassa

Suomen MM-rallia? *

- Ei kertaakaan
- 1
- 2-4
- 5-10
- Yli 10 kertaa

12. Mitkä ovat yhdistyksen tärkeimmät varainhankintamenetelmät? *

Valitse 5 ja laita ne tärkeysjärjestykseen, 1= tärkein

Jäsenmaksu	Valitse ▼
Talkootyö	Valitse ▼
Arpajaiset	Valitse ▼
Myyjäiset	Valitse ▼
Yhteistyökumppanuudet	Valitse ▼
Tilojen vuokraus	Valitse ▼
Tapahtumien järjestäminen	Valitse ▼
Kulkuvälineiden vuokraus	Valitse ▼
Maan vuokraus	Valitse ▼
Muu	Valitse ▼

13. Jos vastasit muu, niin mikä?

14. Kuinka suuren prosenttiosuuden yhdistyksen varainhankinnasta Suomen MM-Rallissa vuonna 2019 suoritettu talkootyö kattoi? *

- Ei ollut mukana
- 0-9 %
- 10-19 %
- 20-29 %
- 30-39 %
- 40-49%
- 50-59 %
- 60-69 %
- 70-79 %
- 80-89 %
- 90-99 %
- 100%

15. Kuinka suuren prosenttiosuuden yhdistyksen vuosibudjetista Suomen MM-rallissa 2019 suoritettu talkootyö kattoi? *

- Ei ollut mukana
- 1-9 %
- 10-19 %

- 20-29 %
- 30-39 %
- 40-49%
- 50-59 %
- 60-69 %
- 70-79 %
- 80-89 %
- 90-99 %
- 100%

16. Kuinka tärkeä Suomen MM-ralli on yhdistyksen taloudelle? *

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Suomen MM-rallin taloudellinen vaikutus yhdistykselle on merkittävä	☐	☐	☐	☐
Suomen MM-rallin taloudellinen vaikutus on yhdistykselle elintärkeä	☐	☐	☐	☐
Yhdistys laskee taloudellisesti Suomen MM-rallin varaan	☐	☐	☐	☐
Taloudellinen vastike on tärkein hyödyke, jonka yhdistys saa varainhankinnasta Suomen MM-rallissa	☐	☐	☐	☐
Yhdistys on onnistunut paikkaamaan Suomen MM-rallin siirtymisestä johtuneet varainhankinnan menetykset	☐	☐	☐	☐
Yhdistykselle oli täysin yhäntekevää taloudellisesti, että Suomen MM-ralli siirrettiin vuoteen 2021	☐	☐	☐	☐
Suomen MM-rallissa suoritettava varainhankinta koetaan yhdistyksen sisällä merkittäväksi tulonlähteeksi	☐	☐	☐	☐

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Suomen MM-rallissa suoritettava varainhankinta koetaan yhdistyksen sisällä tehokkaaksi varainhankintamenetelmäksi	☐	☐	☐	☐

17. Onko yhdistys onnistunut muilla varainhankintamenetelmillä korvaamaan vuoden 2020 Suomen MM-rallin siirtymisen aiheuttaman tulonmenetyksen? *

- Kyllä
- Ei
- En osaa sanoa

18. Jos vastasit kyllä, niin millä tulonlähteillä/ varainhankintamenetelmillä?

19. Kuinka tärkeä Suomen MM-ralli on yhdistykselle? *

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Tapahtuman toteuttaminen lisää yhdistyksen jäsenten yhteenkuuluvuuden tunnetta	☐	☐	☐	☐
Suomen MM-rallin toteuttaminen tiivistää yhdistyksen yhteishenkeä	☐	☐	☐	☐
Yhdistyksen jäsenet osallistuvat mielellään Suomen MM-rallin toteuttamiseen	☐	☐	☐	☐

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Talkootyöläisten kerääminen Suomen MM-ralliin on ollut helppoa ja vaivatonta	☐	☐	☐	☐
Tapahtuman toteuttaminen mahdollistaa yhdistykselle tärkeän osaamisen oppimisen	☐	☐	☐	☐
Korona on aiheuttanut yhdistyksessä suurta huolta tapahtuman tuottamisen turvallisuuteen vuonna 2021	☐	☐	☐	☐

20. Kuinka Suomen MM-rallin peruuntuminen on vaikuttanut yhdistyksen jäsenten toimintaan? *

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Tapahtuman peruuntuminen on vaikuttanut negatiivisesti yhdistyksen yhteisöllisyyteen	☐	☐	☐	☐
Tapahtuman peruuntuminen on vähentänyt yhdistyksen yhteisiä kokoontumisia	☐	☐	☐	☐
Tapahtuman peruuntumisen vuoksi yhteydenpito yhdistyksen jäsenten välillä on vähentynyt	☐	☐	☐	☐
Yhdistyksessä on pyritty löytämään muuta yhteistä tekemistä tapahtuman peruuntumisen vuoksi	☐	☐	☐	☐
Suomen MM-rallin toteuttaminen on tärkeä yhteisöllinen tapahtuma yhdistykselle	☐	☐	☐	☐

21. Kuinka yhdistyksen motivaatio olla mukana rakentamassa Suomen MM-rallia on muuttunut väli vuoden takia? *

	-3	-2	-1	0	1	2	3	
Motivaatio on laskenut	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Motivaatio on kasvanut

22. Yhdistys kokee Suomen MM-rallin olevan tärkeä osa yhdistyksen varainhankintaa *

	1	2	3	4	5	6	7	
Ei pidä paikkaansa	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Pitää täysin paikkaansa

23. Taloudellisen tuoton saaminen on vahva motivaatiotekijä yhdistyksen halukkuuteen olla mukana tekemässä Suomen MM-rallia myös tulevaisuudessa *

	1	2	3	4	5	6	7	
Ei pidä paikkaansa	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Pitää täysin paikkansa

24. Yhdistys haluaa olla mukana rakentamassa Suomen MM-rallia vuonna 2021 *

	1	2	3	4	5	6	7	
Ei pidä paikkaansa	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Pitää täysin paikkaansa